

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Velja po pošti:
 celo leto naprej K 26.—
 pol leta " " 13.—
 četrt leta " " 6.50
 en mesec " " 2.20

V upravnistvu:
 celo leto naprej K 20.—
 pol leta " " 10.—
 četrt leta " " 5.—
 en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petlistrva (72 mm):
 za enkrat . . . 13 h
 za dvakrat . . . 11 "
 za trikrat . . . 9 "
 za več kot trikrat . . . 8 "
 V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Georges Clemenceau.

Sedaj, ko se francoski ministrski predsednik poda v Karlove vane, se bo odpočil ter zbral svoje moči za hude parlamentarne boje v jeseni, se izplača čisto nepristransko ogledati si tega moža in njegovo vlogo.

O njegovi cerkveni politiki vemo zadosti. Mož ni samo sovražnik cerkvi ali pa hierarhiji, ampak mrzi vsak pojav verske zavesti in čista sploh. Ne da se primerjati n. pr. z Masarykom ali pa s Friderikom Naumannom v Nemčiji, to sta posebne vrste svobodomisleca, ki religiozno čustvo visoko spoštujeta, a imata o njem čudne pojme — Georges Clemenceau je hladen nacionalist v pravem pomenu te besede. Njegovo bogoznanstvo in resnično brezverje je fanatično.

Kaj pa drugače? Vedil je tudi zunanjo francosko politiko, kajti minister za zunanje zadeve, Pichon, ni diplomat-strokovnjak, ampak žurnalst in je svojčas imel Clemenceau za šefa v časnikarski praksi. Bilo je to pri uredništvu pariškega lista »Aurore«. Priznati je treba, da Clemenceau ni slab diplomat. Predno je postal ministrski predsednik, je kot minister za notranje zadeve nekje v nekem govoru povdarjal, da se »valovi razžalitev iz Nemčije valijo čez Francosko« in da stoji Francoska tik pred vojsko. Nekaj dni potem, ko je zasedel predsedniški stolec, je postal previdnejši. V resnici je Clemenceau tudi sedaj, kar se tiče Nemčije, bolj pesimist kot optimist; tako razmere med obema državama so se tako znatno izboljšale, da je tudi Clemenceau postal manj bojevit in manj šovinističen. Pred par dnevi je odstopil francoski generalissimus Hagron; to korak utemeljuje s tem, da izjavlja: Ne morem prevzeti odgovornosti za zlé posledice, ki bi vsled prezgodnjega odpusta vojaškega letnika 1904 utegnile nastati, ako izbruhne pred 31. oktobrom kak konflikt. Clemenceau pa si iz tega nič ni storil in je generala pustil iti svojo pot. Nič ni vznemirljen — in če kdo vpoštevata nezaupanje do Nemčije, ki je Clemenceau takorekoč prirojeno, mora iz tega, da je Hagronovo demisijo sprejel, sklepati, da ne veruje v kak vojaški konflikt z Nemčijo.

Clemenceau se sploh rad izpreminja. Kdo ne vé, kako zagrižen antimitarist je bil svoj čas, celo kot član ministrskega kabineta. Toda že v svojem programnem govoru kot ministrski predsednik je izjavil, da Francoska ne more izvesti delnega razoroženja, kakor želi apostol miru Wil. Stead, ampak mora svojo neodvisnost varovati, oborožena od nog do glave. Tudi na notranjo politiko se današnji Georges Clemenceau od prejšnjega razlikuje kakor noč od dneva ali pa dan od noči; kakor se vzame. Ko je bil še minister za notranje zadeve, je imel take nazore o državi, da je eden najboljših poznavalcev moderne Francije, Charles Rappaport, v »Neue Zeit« o Cle-

menceauu priobčil posebno študijo in opisal njegovo teorijo o državi kot »metafiziko anarhizma.« Kot šestdesetletni senator je G. Clemenceau dejal: »Poznam državo. Ima dolgo zgodovino, katere edina vsebina so vojske, nezvestoba, grmade, natezalnice in krvoprelitja. Vse to se je zgodilo v državnem interesu.« Sedaj pa vemo, kako je pustil vojske streljati na viničarje na Jugu, kako je s policijo in kirasirji razganjal delavske shode in razpuščal sindikate.

Mož s tako preteklostjo bi pri nas niti okrajni glavar ne mogel postati, kaj šele ministrski predsednik. Toda na Francoskem nimajo teh predsodkov in monsieur Georges se obnaša kakor izkušen birokrat, dasi nikoli ni delal prave pisarniške prakse. Tudi dober diplomat je, kajti najnovejša zveza z Angleško, Špansko in z Japonsko je njegovo delo in kar je v Maroku zagrešil neprevidni Delcassé, je previdni Clemenceau dobro popravil. Nekaj je res napravil in kar se tiče zunanje diplomacije, mu Francozi veliko bolj zaupajo kot pa n. pr. Nemci svojemu kancelarju Bülowu ali pa Viljemu II. samemu.

Tak je ta mož, ki je pognal Francosko v njeno najusodnejšo notranjo krizo, v spor s cerkvijo in socialnopolitiške boje. Slednje bo tudi za Clemenceau usodno, kajti jeseni ga čakata v zbornici — Jaurés in Millerand, njegova največja politiška nasprotnika. Cesar niso zmogli neorganizirani katoličani, česar ne zmorejo za vsako politiško življenje nezmožni monarhisti, to se bo posrečilo skrajnemu krilu socialistov. Kar je Clemenceau svojčas sejal, bo žel: odpor, upor in veliko socialnopolitiško krizo.

Državni zbor.

Poslanec Jožef Gostinčar za ljubljanske poštne uslužbenke.

Poslanec Jožef Gostinčar in tovariši so vložili na trgovskega ministra glede na ljubljanske poštne uslužbenke sledečo interpelacijo:

Podpisani si usojajo opozarjati na sledeče nedostatke, ki se tičejo ljubljanskih poštne uslužbenecv:

Vzdrževanje takozvanega kombiniranega okraja, ki so že malone povsod odpravljene, je škodljivo v vsakem oziru. Menjalnih vrst, vsled katerih iz varčnostnih razlogov redna poštna služba izredno trpi, bi se morali ogibati, ker zamore pismonoša svojo težko službo dobro izpolnjevati le, ako je v neprestanem stiku s strankami in jih osebno pozna.

Službena obleka se nabavlja zdaj v Trstu. To dejstvo škoduje domačim obrtnikom, ima tudi škodljive posledice, ker je zunaj narejena obleka mnogokrat nerabna ali vsaj pokvarjena.

Zato vprašajo podpisani:

»Jeli voljna Vaša ekselencija, da poizve-

duje o omenjenih nedostatkih in da jih odpravi. Slede podpisi.

Seja agrarnega predsedništva.

22. julija je bila seja predsedništva in sveta agrarne zveze pod predsedstvom g. svetnika Povšeta. Sklepalo se je o resolucijah, ki so bile pri zadnji seji dogovorjene. Te resolucije govorijo o nagodbi z Ogrsko in trgovinski pogodbi z Srbijo. Agrarna zveza se poteguje, da se dosežejo kar mogoče ugodne pogodbe. Pri tem se je vnela debata, pri kateri sta dva vsenemška poslanca zahtevala popolno ločitev od Ogrske. Debate sta se udeležila tudi slovenska poslanca Demšar in Roškar, ki sta zagovarjala pri sedanjih razmerah dobro pogodbo. Poslanec Demšar je omenjal našo živinorejo kot podlago južnemu kmetijstvu. Ta je zanemarjena, medtem ko so Ogrji z našimi denarji povzdignili živinorejo. Pred leti je hrvaška vlada po Kranjskem kupila veliko plemenske živine: bikov, krav in telic. S tem je bilo naši deželi vzeto mnogo lepe plemenske živine po ugodnih cenah. Ogrska je danes glede živinoreje mnogo na boljšem kot naše dežele. Treba skrbeti, da jo povzdignemo, kakor najhitreje mogoče, na visoko stopinjo, da bode mogla tekmovati z drugimi deželami. Zato se mu zdi, da sedaj še ni pravi čas za ločitev, ker bi bili zopet le mi Slovenci tepeni.

NAGODBA.

Dunaj, 25. julija. Včeraj so se podali ministrski predsednik baron Beck, finančni minister Korytovski in sekcijski načelnik Sieghart v Budimpešto, da nadaljujejo nagodbena pogajanja, vendar najbrže tudi še danes ne bodo zaključena, navzlic temu, da so se na Dunaju in v Budimpešti kolikor mogoče trudili, da odpravijo nesporazumljenja. Strokovni poročevalci so se zadnji čas skoro vsak dan posvetovali o vseh nerešenih točkah, o prometni politiki, železniških tarifnih, paroplovbenem vprašanju, o užitinskem davku in o veterinarskih zadevah. Predvčerajšnjim se je vrnil na Dunaj dvorni svetnik Seidler, dočim so včeraj zopet odpotovali v Budimpešto zastopniki avstrijskih ministrstev. Ni še določeno, da bosta po dokončanih pogajanjih oboja ministrska predsednika skupaj poročala cesarju v Išlo.

Dunaj, 25. julija. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da dela največje ovire pri pogajanjih vprašanje o državnih financah, kot je bilo to vselej. Čeprav se oboja ministrska predsednika pošteno trudita, da spravita pogajanja v pravi in hitrejši tok, ni izključeno, da ne bi se pogajanja razbila.

KATOLIŠKI ČEHI IN AGRARCI.

Divja jeza agrarcev proti katoliško narodnim poslanecem, ki se kaže v njih nastopu proti dr. Myslivcu in ki gre tako daleč, da grozi »Venkov«, da bodo agrarci začeli s pas-

jimi biči pretepati katoličane, ima svoj vzrok v čisto napačni taktiki agrarcev, ki je pripomogla katoliški stranki do zmage 7 poslancem v kraljestvu Češkem. Agrarce komandira nekaj divjih liberalcev, ki jim je več za versko gonjo kot za kmečki stan. Ako se ne bi bili izrekli agrarci pred volitvami za svobodno šolo in za razporoko, bi bili tudi katoliški kmetje vsi agrarno volili, a ko so videli protiverski program, so se sklenili v katoliško stranko. Zdaj divja med češkim kmečkim ljudstvom strasten boj, še huiši, kakor med poslanci. Na shodih hočejo podivjani liberalni agrarci katoličane kar pobiti, a ti se branijo in bijejo nazaj. Shodi so silno burni. Agrarci mislijo, da bodo zmagali s tem, če »klerikalce« besno osebno napadajo, kakor »Slov. Narod«, a v resnici v teh bojih raste zavest in število katoliške stranke. Agrarci zdaj tudi besno napadajo grofa Vojteha Schönborna, češ, da je on povzročitelj »klerikalnega« gibanja in mu groze z rodbinskimi škandalii, če se ne umakne. Ton liberalnih agrarcev je sploh tako sirov, kakor bi se ga bili v Ljubljani učili.

Hkrati pa napadajo dalje tudi oba mladocška ministra, ki ju hočejo na vsak način strmoglaviti.

POLJSKI MINISTER - ROJAK ODSLOPI?

Lvov, 25. julija. »Kurier Lwowski« poroča, da bo v kratkem odstopil poljski minister Dr. Dzieduszycki. Poljski klub je z njim nezadovoljen, ker o namerah vlade ni zadostno poučen in nima v kabinetu posebnega vpliva. Njegov naslednik bo baje poslanec Bobrzynski. Tudi gališki namestnik grof Potocki namerava odstopiti, na njegovo mesto pa pride deželni maršal grof Stanisław Bański. Za deželnega maršala je določen grof Tarnowski.

AVSTRIJA IN OGRSKA.

Dr. Kramarj razpravlja v svojem listu o nagodbi med Avstrijo in Ogrsko. Doslej sta se Avstrija in Ogrska smatrali kot dva kompacišenta, a to je čisto krivo, ker — tako dokazuje dr. Kramarj — Avstrije ni, kajti Predlitavska ni nobeno cesarstvo in vladar predlitavski sploh nobenega naslova nima.

DELAJSKO MINISTRSTVO.

Dunaj, 25. julija. Novo delavsko ministrstvo, ki ga predlagajo krščanski socialci in Poljaki, naj bo sledeče urejeno: 1. Resort za državno gradbeništvo, podobno francoskemu »Ministre de Travaux Publics«. Obsega naj: Visoko in vodno gradbeništvo, železniške in cestne zgradbe ter vzdrževanje cest. 2. Paroplovstvo: vzdrževanje kanalov, pristanišč, svetilnikov. 3. Zakonodajno glede na delavsko varstvo, obrtno nadzorstvo. 4. Submisije. 5. Rudarstvo in varstvo rudniškega delavstva. 6. Vzdrževanje vseh javnih poslopij, podobno uradu »Board of Works« na Angleškem. 7. Delavsko statistiko, delavski urad, varstvo in

LISTEK.

Umoril v Rue Morgue.

Angleški spisal Edgar Allan Poe. Posl. I. M. (Konec.)

Mornar je zopet zadobil svojo samoza-vest v veliki meri, ko je Dupin govoril te besede; vendar njegovo prvotno smelo obnašanje je izginilo.

»Kakor gotovo mi Bog pomagaj,« je rekel po kratkem premoru, »povedati vama hočem vse, kar vem o tej zadevi! — vendar ne pričakujem, da bodeta verjela polovico tega, kar vama povem — in nespameten bi bil, ako bi pričakoval. Vendar jaz sem nedolžen in povedati vama hočem vse odkrito, tudi ako bi moral umreti zaradi tega.«

Kar je povedal, je bilo bistveno to-le: Pred kratkim je potoval v indijski arhipelag. Neka družba, katere član je bil on, je na otoku Borneo stopila na suho ter naredila izlet v notranje kraje. On in neki tovariši sta vjela orangutanga. Po smrti tega tovariša je postala žival njegova last. Po velikih sitnostih, ki jih je povzročila nebrzdljiva divjost njegovega vjetnika tekmo vožnje proti domu, se mu je navsezadnje posrečilo, pripeljati ga do svojega stanovanja v Parizu, kjer ga je imel, da ne bi vzbudil proti sebi neprijetne radovednosti svojih prijateljev, skrbno zaprtega tako dolgo, dokler ne bi okreval od rane na

nogi, ki jo je dobil še na ladji. Njegov poslednji namen je bil prodati ga.

Ko se je v noči, ali bolje proti jutru dneva umora vračal domov od neke mornarske veselice, je našel zverino v svoji lastni spalni sobi, v katero je vlomila iz sosednje sobice, kjer je bila varno zaklenjena, kakor si je mislil. Z britvijo v roki in popolnoma namazana z milom je sedela pred ogledalom ter se poizkušala briti, kakor je brez dvoma večkrat videla svojega gospodarja skozi ključavnično luknjo. Prestrašen pri pogledu na tako neverno orožje v posesti živali, ki je tako divja in tako zmožna rabiti jo, mož za nekoliko trenutkov ni vedel, kar bi storil. S pomočjo biča je bil vajen pomiriti žival, tudi tedaj, kadar je bila najbolj divja, in k njemu se je zatekel tudi sedaj. Pri pogledu na bič je skočil orangutang naenkrat skozi vrata sobe doli po stopnjicah in oddal skozi okno, ki je bilo po nesreči odprto, na ulico.

Francoz je obupno hitel za njim, medtem ko se je opica, še vedno z britvijo v roki, sem in tja ustavila, da je pogledala nazaj ter delala obraze proti svojemu zasledovalcu, dokler je ni zadnji skorjo došel. Na ta način je trajal lov dolgo časa. Ulice so bile popolnoma mirne, ker je bila skoro tri ura zjutraj. Ko je šel begunec po neki ozki ulici zadaj za Rue Morgue, je vzbudila njegovo pozornost luč, ki je svetila iz odprtega okna sobe Madame L'Espanaye v četrtem nadstropju njene hiše. Žival je skočila k poslopju, zapazila strelodovno žico, splezala po njej z nepopisno spretnostjo, zgrabila oboknico, ki je bila po-

polnoma prislonjena k zidu in se z njeno pomočjo zavihnila naravnost na vzglavno desko postelje. Celo dejanje ni trpelo niti minutu časa. Oboknico je orangutang zopet sunil nazaj, ko je stopil v sobo.

Mornar se je tega razveselil in ustrašil obenem. Sedaj je zopet upal, da se mu posreči vjeti žival, ker sedaj skoro ni mogla uteči iz pasti, v katero se je vjela, razen po žici, kjer bi jo lako prijel, kadar bi prišla doli. Na drugi strani pa se je prestrašil zaradi tega, ker se je bal, da ne bi v hiši kaj storila. Ta zadnja misel je primorala moža, da je še dalje sledil beguncu. Po strelodovni žici ni težko plezati, posebno ne za mornarja; toda ko je dospel do okna, ki je ležalo daleč na njegovi levi strani, je bilo njegovo prodiranje ustavljeno; največ, kar je mogel storiti, je bilo, nekoliko se iztegniti in vzrav-nati pokonci, da bi mogel videti notri v sobo. Pri tem pogledu pa je skoro padel s svojega stališča vsled prevelike groze. Sedaj je bilo, ko so se oni strašni kriki slišali v noč, ki so vzbudili iz spanja prebivalce v Rue Morgue. Madame L'Espanaye in njena hči sta obledeli v nočna oblačila očividno urejavljali kake papirje v železnem zaboju, ki smo ga že omenili, in ki sta ga zvezli na sredo sobe. Bil je odprt, in njegova vsebina je ležala na tleh okoli. Žrtvi sta morali sedeti s hrptom proti oknu, in soditi po času, ki je pretekel med vstopom zverine in med kriki, se zdi verjetno, da je nista takoj opazili. Udarijanje oboknice sta gotovo pripisovali vetru.

Ko je mornar pogledal skozi okno v so-

bo, je prišla orjaška žival Madame L'Espanaye za lase (ki so bili razpleteni, ker jih je morebiti malo prej počesala) in je vihtela britev okoli njenega obraza, posnemajoč gibanja brivca. Hči je ležala na tleh, nepremično; padla je bila v omedlevico. Kriki in boji stare gospe (med katerimi so bili njeni lasje izpu-puljeni iz njene glave) so provzročili, da so se morebiti mirobni nameni orangutanga izpremenili v togoto. Z enim odločnim mahom svoje močne roke je skoro odločil njeno glavo od telesa. Pogled na kri je njegovo divjanje še povečal. Skripajoč in švigajoč ogenj iz oči je planil nad telo deklice ter zasadel svoje strašne kremplje v njen vrat držeč jo tako, dokler ni izdahnila. Njegovi ozirajoči se in divji pogledi so padli v tem trenutku na posteljo, preko katere je bilo ravno videti obraz njegovega gospodarja. Divjost zverine, ki je brez dvoma še vedno imela v mislih strašni bič, se je takoj izpremenila v boja-zen. Kakor v zavesti, da je zaslužila kazen, se je zdelo, da je hotela prikriti svoje krvavo dejanje ter je skakala v velikem strahu okoli po sobi ter je metala po tleh ter lomila pohištvo ter zvezkala posteljno opravo s postelje. Navsezadnje je najprej zgrabila truplo hčere ter ga stlačila notri v dimnik, kakor so ga našli, nato pa še ono stare gospe, ki ga je takoj vrgla skozi okno na dvorišče.

Ko se je bližala opica s svojim razmesarjenim bremenom oknu, se je mornar tako prestrašil, da se je bolj drsal kakor plezal po žici navzdol ter takoj hitel domov, boječ se posledic klanja in je pustil v svojem strahu vsi

nastavljanje brezposelnih delavcev (Departement of Labour), 8. Evidenca delavskega trga (Bourse du Travail), 8. Delavsko zavarovanje (Zoper bolezní, nezgode in starost ter onemoglost).

OBRAVNAVA PROTI RUSINSKIM DIJAKOM.

Dunaj, 25. julija. Spomladi so se, kakor znano, vršile na Ivvoskem vseučilišču velike protipoljske demonstracije rusinskih dijakov. Razprava proti njim se je delegirala dunajskemu deželnemu sodišču. Državno pravdnístvo je sedaj naperilo tožbo proti 15 dijakom zaradi težke telesne poškodbe in zlobne poškodbe tujea imetja. Dijak Pavel Grott, ki je najbolj kompromitiran in je bil izpuščen za kavcijo 15.000 K, je pobegnil.

KATOLIŠKA ORGANIZACIJA NA ČESKEM.

Dunaj, 25. julija. Škof Kraljevega gradca dr. Doubrava je izdal pastirsko pismo, kjer z zadovoljstvom konstatira, da je v njegovi škofiji za katoliške kandidate bilo oddanih 82.000 glasov ter pozivlja duhovništvo, naj nadaljuje s katoliško organizacijo.

AERENTHAL IN STURDZA.

Bukarešt, 25. julija. Zagotavlja se, da se bo rumunski ministrski predsednik Sturdza podal na Dunaj konferirat z Aerenthalom glede na rumunsko-grški spor in trgovinsko pogodbo z Avstrijo.

PROTESTANTJE V DRŽAVNEM ZBORU.

Med poslanci je 13 protestantov, n. pr. dr. Mühlwerth, dr. Rudolf Sommer, Edvard Stransky, Wolf i. dr. Prva dva sta tudi presbiterja.

GIBANJE ZA SPLOŠNO IN ENAKO VOLIVNO PRAVICO ZA DEŽELNE ZBORE.

Praga, 25. julija. Vodilni list češke socialne demokracije napoveduje obsežno akcijo za splošno in enako volivno pravico za deželne zборе ter piše, ozirajoč se na izvajanja ministrskega predsednika 24. t. m. napram češkim poslancom: Današnji dan pomenja za nas začetek boja. Geslo je: Splošna in enaka volivna pravica za deželne zборе. Če vlada namerava predlagati za češki deželni zbor splošno kurijo (kot jo imajo v drugih deželah), bomo dovedli v Češkem vihar ogorčenja, ki ga vlada ne pričakuje. Prihodnje dni se bodo zastopniki čeških in nemških socialnih demokratov posvetovali o izpremembi volivne pravice; treba bode misliti na velike politične manifestacije in kot skrajno sredstvo tudi na splošno stavko.

TRAGEDIJA NA DALJNEM VZHODU.

Japonci varajo javno mnenje. — Nemiri v provinciji. — Gibanje med armado.

Kako so lokavi in predrzni Japonci! Cesarja korejskega so uničili, vse gibanje, da se ohrani samostojnost »cesarstva globokega jutranjega miru«, kakor vzhodni pesniki imenujejo Korejo, so potlačili, sedaj pa izjavljajo, da je vse, kar se je te dni v Koreji izvršilo, zgolj notranja zadeva, ki Japoncem ni nič mar in pri kateri ničesar niso imeli opraviti! Japonci so pač preveč lokavi, kajti to se pravi že imeti celo Evropo za slepo in neumno. Marquis Ito in vicomte de Hajashi, ki zdaj to govorita, vendar ne bosta utajila, da je njuna vlada kriva umora plemenite korejske cesarice, ki je bila duša vsemu narodnemu gibanju v Koreji. Vsa Evropa je vedela leta 1895, ko se je umor izvršil, pri čem da je in sedaj tudi nihče ne more dvomiti, da je ravno marquis Ito cesarja prisilil do odstopa. Japonci pravijo: korejski nacionalni ministri so cesarja odstavili. Bili so pa od Japoncev podkupljeni in ljudstvo jim je zato zažgalo palače. Dalje: Cesarsko palačo so japonski vojaki le zato zasedli, da ministre branijo pred ljudstvom. Seveda. Čemu so pa Japonci zaprli nebrot korejskih dostojanstvenikov in častnikov? Japonci pravijo, da bivši cesar namerava uprizoriti splošno vstajo proti sedanjemu. Kaj ne bi, ko je pa sedanjí cesar bebec in japonska marioneta. Če bi se bivši cesar J Hōng ne branil, bi ga že zdavnaj umorili od Japoncev najeti zločinci. Take smrti se J Hōng res tudi

skrb za nadaljno usodo orangutanga. Bese-de, ki so jih slišali možje na stopnjicah, so bili Francozovi vzklili groze in strahu, pomešani s peklenskimi glasovi živali.

Prav malo mi še preostaja omeniti. Orangutang je moral pobegniti po žici, ravno predno so vlomili vrata. Moral je tudi zapreti okno, ko je prišel zopet skozi. Pozneje ga je vjel lastnik sam, ki je dobil zanj veliko vsoto v Jardin des Plantes. Lebon je bil takoj izpuščen, potem ko sva midva pojasnila vse okoliščine (z nekaterimi dodatki Dupina) v pisarni policijskega prefekta. Akoravno je bil ta uradnik zelo naklonjen mojemu prijatelju, vseeno ni mogel prikriti svoje nevolje, češ, da se že vsakdo vmešava v njegovo opravilo.

»Pusti ga govorčiti,« je dejal Dupin, kateremu se ni zdelo vredno odgovoriti. »Pusti ga, da se zabava; olajšalo mu bode njegovo vest. Jaz sem zadovoljen, da sem ga premagal v njegovi lastni hiši. Ne glede na to pa, da se mu ni posrečilo razrešiti te uganke, se vseeno ni čuditi oni stvari, kakor misli; kajti naš prijatelj prefekt je nekam preveč pameten, da bi bil temeljít. V njegovi modrosti ni nobene vztrajnosti. Vse je glava — telesa pa nikjer, kakor slika boginje Laverna — ali v najboljšem slučaju vse glava in rame, kakor pri gotove vrste ribah. Sicer pa je pri vsem tem dober človek. Jaz ga posebno rad imam zaradi mojstrskega petja, s katerim si je zadobil svojo slavo, da je iznajdljiv. Jaz mislim na način, po katerem je »de n'ier ce qui est, et d'expliquer ce qui n'est pas!«

boji; sploh Japonci so začeli zopet javno mnenje pošteno varati. Resni ljudje gredo celo tako daleč, da sploh ne verujejo, da bi bil J Hōng podpisal listino, ki vsebuje njegovo odpoved prestola.

London, 25. julija. Iz Tokia se poroča tukajšnjim listom, da Japonci dvorne uradnike še nadalje zapirajo, sicer pa da je korejska prestolnica mirna. V provincah se opaža nemirno gibanje; 24. t. m. je bil napaden neki vlak ter prerezane telefonske žice.

London, 25. julija. V Sōulu se boje, da ne bi izbruhnil upor korejske armade. Med Korejo in Japonsko je sklenjen nov dogovor. Besedilo sicer še ni priobčeno, vendar so-dijo, da sestoji iz sedmih točk ter da dovoljuje japonskemu generalnemu pooblaščen-cu neomejeno nadzorstvo nad notranjo upravo Koreje in imenovanje Japoncev za uradnike korejske vlade. Koreja se ni preveč upirala tem koncesijam napram Japonske, ker so japonske zahteve bile manjše, kot je javnost domnevala in ker se ne zahteva, da se odstav-ljeni cesar prepelje v Tokio.

GIBANJE PROTI KARAGJORGJEVIČEM V SRBIJI.

Novi Sad, 25. julija. Tukajšnja srbska »Zastava« piše, da se je kralj Viktor Emanuel sprl s kraljem Petrom srbskim. Baje sta se Tittoni in Aerenthal v Desiu zmenila, da naj zasede, ako poženejo Srbi sedanjo dinastijo preko meje, prestol srbska rodovina Petrovič-Nieguš.

JAPONSKA IN FRANCOŠKA.

Pariz, 25. julija. Predsednik Fallières je sprejel admirala Juina in ostale častnike japonske eskadre, ki so dospeli v Pariz ter je pri dinerju, prirejenem njim v čast, slavil francosko-japonsko prijateljstvo. (Septembra meseca priplove admiral Juin s svojo eskadro v Trst.)

KITAJSKA CESARICA ODPSTOPI?

London, 25. julija. »Morningpost« poroča iz Šangaja, da namerava kitajska cesarica-vdova odstopiti, ker je vsled umora gu-vernerja v Ansoheiju zelo vznemirjena.

SRBSKA DEMONSTRACIJA PROTI AVSTRIJI.

Belgrad, 25. julija. Ko sta včeraj avstrijski podonavski bojni topniški ladjici »Samos« in »Körös« pluli mimo Belgrada, so Srbi vpili: Pereat Avstrija! Doli z Avstrijo!

ITALIJA.

Deželne in občinske volitve.

Rim, 25. julija. Ker je, kakor smo nedavno razložili v članku, krščansko-socialna politična organizacija katoličanov razbita in needina, se zadnji čas množe porazi katoliških kandidatnih list pri provincialnih in občinskih volitvah. Najbolj občuten je bil poraz v Rimu, kjer je zmagal »partito popolare«, združeni liberalno-socialnodemokratski blok. Te dni so izpadle provincialne in občinske volitve v severni in srednji Italiji sledeče: Como — zmagala socialnodemokraška lista proti katoliški; Casalbuttano — zmagal blok proti katoliškemu konzervativcu; Soressina — zmagal katol. konzervativec; Boscomarengo — zmagala socialnodemokraška lista, istotako v Montecastello; Costellazo Bormida — zmagal katoliški konzervativec. S. Germano, Olceneng, Pontecurone — povsod socialnodemokraška lista. Borgo San Domino — zmagali združeni katoličani in konzervativci. V provinci mantovski zmagali katoličani in konzervativci v petih okrajih, propadli v dveh. V provinciji Reggio Emilia zmagal blok v šestih okrajih, v sedmem bo najbrž katoliška lisat tudi propadla. V Legnanu zmagal socialdemokrat, ravnotako v Budrio, St. Agata in Bentivoglio (Bologna). V bergamskem okraju sta zmagala dva katoličana in dva monarhistična konzervativca, ravnotako je zmagala katoliško-konzervativna lista v Anconi, Vincenzi, Estu in enem veronskem okrožju.

ŠPANSKI KRALJ OBIŠČE AVSTRIJSKEGA CESARJA.

Magdeburg, 25. julija. Iz Madrida poročajo »Magdeburger Zeitung«, da prideta španski kralj in kraljica na Dunaj 16. t. m., obiskat cesarja.

DEMENTI GLEDE NA VOJAŠKO DEMONSTRACIJO ZA NASIJA.

Rim, 25. julija. Odločno se dementira vest, da so med pomorščaki na bojni ladjí »Sardegna«, ki je usidrana pred Mesino, izbruhnili zaradi Nasija nemiri med vojaki iz severnih pokrajin, ki odobrujejo zapor goljufa in med vojaki z juga, ki ga obsojajo.

KRIZA MED FRANCOŠKO GENERA-LITETO.

Pariz, 25. julija. Razun generala Hagrona sta iz višjega vojaškega sveta francoskega izstopila tudi generala Metzinger in Michal. Vsi ti generali obsojajo neodločnost vlade glede na vojaško disciplino in izjavljajo, da rajši stopijo v pokoj, kakor da bi nosili odgovornost za zlo, ki se utegne v Franciji pripetiti zaradi popolnoma porušene discipline v armadi.

RUSIJA.

Bizantinci proti ljudskim posojilnicam.

Sveti sinod, vrhovna instanca ruske državne cerkve, je strogo prepovedal selskemu duhovstvu, da ne sme sprejeti nobenega administrativnega mesta v posojilnicah, ki se snujejo za mali kredit kmečkemu prebivalstvu. S tem je pokazala ruska državna cerkev, da je čisto nezmožna za rešitev velikih socialnih vprašanj. Edini, ki bi mogel v Rusiji pomagati, da se ubogo kmečko prebivalstvo reši iz oderuških kremplov in polagoma postane zmožno za moderni gospodarski napredek,

bi bil selski duhovnik, kajti večina ljudstva ne zna ne brati ne pisati in judje ga odirajo z gorostasnimi obrestmi. Namestu da bi državna cerkev pomagala k osvobojenju ljudstva, kakor dela povsod katoliška cerkev s tako lepim uspehom, pa ji odreeneli bizantinci v Peterburgu vežejo roke. Tako tirajo ljudstvo k obupu in so krivi njegovega propada, krivi pa tudi posledic socialne revolucije, ki je niso umeli v svoji zaslepljenosti.

Znano rusko revolucionarko, fanatično in prismojeno Frunykino, ki je izvršila svoj čas atentat na moskovskega transportnega ravnatelja, so 14. t. m. v Moskvi obesili.

Priprave za volitve v tretjo dūmo.

Peterburg, 25. julija. Novi volivni zakon, ki je prikrojen čisto za veleposestvo, vkljub temu ne dovoljuje ruskih konzervativcev. »Novoje Vremja« se boji, da bodo v mešanih gubernijah nasproti Rusom zmagali združeni Poljaki in Judi; ta blok bi utegnil dobiti v novi dumi 70 poslancev. Ni torej izključeno, da bo vlada volivni zakon še enkrat izpremenila. Socialni revolucionarci se volitev ne bodo udeležili in dūmo bojkotirali; sicer po novi volivni postavi tudi ne morejo imeti nobenega upanja na uspeh. Socialni demokrati so zelo razcepljeni: takozvani Menševiki so za udeležitev pri volitvah, radikalni Bolševiki pa proti. Kadeti se bodo vrgli v volivni boj z vso silo; seveda, če bodo imeli uspeh, je še dvomljivo.

Bombe, umorj in zastrupljenja.

V Pensi so anarhisti med neko predstavo v gledališkem vrtu med množico vrgli bombe, ki pa razun panike niso napravili nobene škode. — V Alehevski so umorili upravnika premogokopov Nihurina. — V Odesi so neznanci zastrupili šefa preiskovavnega policijskega urada Radzievskega.

SESTANEK KRALJA EDVARDA Z NEMŠKIM CESARJEM.

London, 25. julija. »Tribune« poroča, da je sestanek Viljema II. in Edvarda VII., ko bode potoval v Marijine Toplice, gotova stvar. Vršil se bode 14. avgusta na Wilhelms-höhe. Zvečer bode kralj Edvard nadaljeval potovanje. Tudi glasilu Bülowa, Nordd. Allgemeine Zeitung, potrjuje to poročilo »Tribune«.

RUSKO-JAPONSKI DOGOVOR.

Tokio, 25. julija. Tukaj menijo, da se besedilo dogovora med Ruska in Japonsko objavi jutrišnjem, 27. t. m.

Morilec kočljažev v Trstu.

O tem se nam iz Trsta poroča sledeče: Vzlíc temu, da policija o aretovanju morilcev kočljažev Praznika in Mohoroviča in o razlogih, ki govorijo za njihovo krivdo, varuje dozda še strogo tajnost, se je izvedelo sledeče: Aretirana brata sta Karol in Mario Deltin. Karol je star 21, Mario 19 let. Njihov oče je Anton in ima žganjarno v ulici Ponte verde. Stanujejo v ulici Media 22. Oče je doma iz Maniago v videmski provinciji, toda se je v Trstu udomačil že pred tridesetimi leti. Sinova sta oba rojena v Trstu. Imata še eno sestro Evgenijo in dva druga brata. Policijski agenti, med njimi znani Titz, so najprej zaprli Karla, eno uro potem pa prišli po Marija. Policija je baje mnenja, da je samo eden kriv umorov. V stanovanju je policija našla šest patronskih ovojev, ka liber 9. („Tagespost“ poroča, da jih je zašla 12.) S takimi patronami sta bila voznika ustreljena. Tržaški listi poročajo, da je policija v stanovanju Deltinov konfiscirala več črevljev in jih odnesla seboj. Ti ji bodo služili pri preiskovanju prašnega sledu in ostanka podplata, ki so ga našli v vozu Mohorovičevem. Karol Deltin je baje s tem vzbudil sum policije, da si je preteklo soboto dal pastriči lase in brke pri brivcu Rudolfu Turcovichu v ulici Sette Fontane. Baje se je tudi Mario dal brke obriti. Policija meni, seveda tudi na podlagi drugih dejstev, da sta brata to storila takoj potem, ko so časniki objavili približni opis tistega človeka, ki je v usodni noči najel na glavnem trgu Mohoroviča in katerega je videl in si v glavnih potezah zapomnil kočijaž Pitteri in še nekaj drugih oseb. Sedaj policija preiskuje, kje sta brata v tistih nočeh, ko so se izvršili umori, bila. Oba pravita, da sta tačas doma spala in svojo krivdo zanikujeta. Karol je dva dni po umoru dejal nekemu njemu znamemu kočijažu, naj se varuje, da se mu ne bo kaj takega primerilo, kakor se je Mohoroviču. Karol to seveda razlaga kot nedolžno šalo. — »Tagespost« poroča, da so Karolu prišli med drugim tudi zato na sled, ker je neka oseba, ki je videla morilca, ko je najemal Mohoroviča za vožnjo na Kontovelj, morilca izpoznala na fotografijah, katere ima antropometriški oddelek na tržaški policiji. Vrhtega je neko anonimno pismo, ki je došlo na policijo, obdolžilo umora Karola Deltina. Tisti solčnik, ki se je našel v vozu Mohorovičevem, je bil last ljubice Deltinove, katera je tudi v zaporu. Temu dekletu so prišli na sled o pomočjo starinarice, katera je pri policijski direkciji razstavljeni solčnik izpoznala in izpovedala, da je bil pri njej kupljen od neke ženske.

„Piccolo“ poroča, da je Karol Deltin, mizarški pomočnik, bil od aprila sem brez dela. Zadnji čas je delal pri mizarju in izdelovalcu pohištva Rafaelu Italia v ulici Mal-

canton 7. Baje je dober delavec, toda nekoliko bebast. Tudi rad pije in je nasilen. Pred kratkim je bil tožen zaradi nasilstva proti policijskemu agentu Morettiju in takrat so ga na antropometričnem oddelku na policiji izmerili ter fotografirali. Domačini Deltinovi trdijo, da Karol zločinstva ni storil in njegova sestra Evgenija trdi, da je bil ome-njeno noč, ko se je zgodil zločin, doma. Prišel ji je ponoči odpret vrata, ko se je vračala iz gledišča in potem šel leč. Mati pravi, da je Karol božjasten. Tudi brivec Bogatin, ki stanuje v isti hiši, pripoveduje, da se je omenjeno noč vračal iz neke gostilne in potem klical svojo ženo, naj mu vrže doli ključ od vrat. Žena se je nekoliko kujala in ni hotela tega storiti. Nato je brivec videl na oknu prvega nadstropja Karola Deltina, ki mu je dejal, da mu bo on vrgel doli svoj ključ, kar pa ni bilo potrebno, ker se je žena Bogatinova medtem ome-čala in možu vrgla ključ doli. Torej Karol je bil doma tisto noč. Voznik Mozetič pravi, da sta brata Deltin malo prifrknjena in da se rada zabavata. Denar rada zapravljata, vozeč se po mestu. Deltinova ljubimka se piše Josipina Sila in je natakrica. V ječi je Karol Deltin tako razburjen, da ga morajo noč in dan stražiti.

Z dne 26. t. m. se poroča, da sta dan po umoru Praznikovem prišla dva sumljiva človeka v gostilno Živicevo v ulici Fabio Severo 11. Hči gostilničarjeva, Viktorija, je slišala, da sta se pogovarjala o treh streljih s samokresom in o brci, ki sta jo dala komu, tako, da je obležal. Eden teh mož je bil star blizu 30 let, črn, drugi plavalas z velikimi brkami, star okoli 35 let. Imela sta pri sebi precej denarja. Zaprta ljubica Karola Deltina, Josipina Sila, je doma iz Postojne. Policija je fotografijo št. 441 iz svoje antropometriške zbirke objavila. To dokazuje, da policija vendarle še ni gotova, ali je Karol Deltin res morilec ali ne. Baje se je policija na podlagi izpovedbe starinarice, ki je Josipini Sila iz Postojne prodala solčnik, katerega so potem našli v vozu umorjenega Mohoroviča, zmotila in je zamenjala Karola Deltina z nekim drugim, ki je Deltinu jako podoben. Sila morda niti ni stalna ljubimka Deltinova, ampak bil je z njo baje znan le površno (Sila je prostitutka). Tudi samokresa nista imela ne Karol, ne Mario; Mario je svojega že dolgo tega prodal neke-mu prijatelju. Zadnji čas skoroda je policija zopet izgubila vse sledove.

Dnevne novice.

+ **Prevzvišeni gospod knezoškoč** se je odpeljal sinoči na Dunaj, od koder se povrne v Gornji grad, kjer ostane en mesec, da pripravlja tvarino za prihodnjo škofijsko sinodo.

+ **Politični shod na Savi pri Jesenicah** bo prihodnjo nedeljo ob 4. uri popoldne v novem društvenem domu. Poroča državni poslanec Gostinčar.

+ **Osebná vest.** Davčni referent okraj glavarstva v Črnomlju, gospod dr. Robert Kermavner je premeščen k okrajnemu glavarstvu v Kočevje.

+ **Zadnji »silabus«** ne da miru gotovim ljudem. Dasi so v njem obsojeni vsi nauki, ki so jih itak pravi katoličani že doslej imeli za krive, se vendar vtikajo vmes različni ljudje, ki ne razumejo o teologiji prav nič. Tak mož je Frano Supilo na Reki, ki proglašuje v svojem »Novem Listu«, da je papež Pij X. »duševno bolan«. To je že najgorja nesramnost! Frano Supilo mora biti duševno bolan, če misli, da bo cerkev njega vprašala, kaj naj sodi o bogoslovnih naukih!

+ **Stavka uslužbencev Južne železnice se pripravlja?** V ponedeljek so imeli dunajski železničarji shod. Naglašalo se je, da napoči kmalu čas, ko se izboljša položaj uradnikov in uslužbencev Južne železnice. Prečitale so se izjave krajevnih skupin in postaj, v katerih uradniki in uslužbenci pozdravljajo boj in izjavljajo, da so pripravljeni nanj. Za društvo železničarjev je izjavil Nikolič, da je pri kraju čas prošnja. Če obstoje dejansko kolesa, bo uspeh gospodarski polom in nazadovanje vseh gospodarskih vrednoti. Avstrijski železničarji so postali nezadovoljni, ker se jim je obetalo, a zapirale so se vedno mošnje. Le še nekaj tednov nas loči od časa, ko bodo imele železnice veliko prometa in dela. Izbrali so ta trenutek. Na shodu se je sklenilo, da hočejo držati skupaj uradniki, poduradniki, sluge in delavci in da se hočejo toliko časa boriti, dokler ne izpolnijo njihovih želja. Če se zahteve ne izpolnijo, se je bati, da se prične stavka koncem avgusta ali pa začetkom septembra.

+ **Novi učni načrt** za meščanske šole je izdelalo naučno ministrstvo. Meščanske šole se bodo korenito preosnovala, zlasti kar se tiče poučevanja v obrtnih in poljedelskih strokah. Novi učni načrt stopi v veljavo 1908/09.

+ **Štrajk pri novem predoru skozi Ture** je v Böcksteinu na solnograški strani docela končan. Vojaki so se že odpeljali nazaj v Solnograd.

+ **»Sole«** postane v kratkem oficialno glasiló istrske krščanskosocialne stranke. Dal Bog, da bi bil boljši, kot krščanskosocialni »Amico« v Trstu, katerega vodi zagrizen nacionalc, katehet Predonzan, ki pa kaže v svojem listu vse drugo kot krščanskega duha in je v Trstu vse gibanje korenito zavozil.

+ **»Avvenire«**, bivše puljsko krščansko-socialno glasiló, bo baje začel zopet izhajati v Italiji, kjer biva zdaj njegov bivši urednik Sofiantini, in se bo pošiljal v Avstrijo. Tudi o »Avveniru« se ne more reči, da je bil nasproti Slovanom pravičen. Bil je pa desetkrat boljši kot »Amico«.

— **Deželni predsednik v Idriji.** V sredo popoldne se je pripeljal deželni predsednik v Idrijo. Erarična poslopja so bila okusno ozaljšana. Kmalu po prihodu so se mu poklonili v mestni dvorani občinski odbor, vsi rudarski uradniki, dahnovščina, gozdni uradniki, učiteljstvo, občinski odbori iz okolice in nekaj deputacij rudarjev, ki so ga prosili posredovanja za razne poboljške. Deželni predsednik je v gladki in pravilni slovenščini prav prijazno občeval z navzočimi, se zanimal za njih težnje in obljubil, kolikor bude v njegovi moči pospeševati navedene težnje.

+ **Štrajk je izbruhnil** med delavci erarične smodnišnice v Blumavu pri Dunajskem Novem mestu v oddelku, kjer se izdelujejo kisline. Delavke, ki so sedaj plačane po 1 K 40 vin. na dan, zahtevajo izboljšanje plače. Štrajk se je razširil tudi na tovarne za strelivo v Steinfeldu. Vojaška uprava si misli pomagati s tem, da dobi delavce iz drugih tovarn za strelivo in eventualno tudi vojske.

— **Blejski grad — deželna last.** Kakor se poroča, utegne dežela kranjska v kratkem kupiti Blejski grad, ki je naprodaj za 1.200.000 kron. Posebna deželna komisija je nedavno ogledala grad. Obširno zemljišče, ki spada h grajski posesti, se bo menda parceliralo in prodalo, jezero in grad pa ostaneta javna. Gospodarska poslopja se utegnejo porabiti za gorenjsko kmetijsko šolo. Zadnje besedo v tej zadevi ima seveda deželni zbor.

— **Delo v kaznilnicah.** Poslanec Baksa je v imenu Praške obrtne zadruge posredoval za odpravo dela po kaznilnicah, in je v trgovinskem ministrstvu izvedel, da bude v najbližjem času urejeno delo po kaznilnicah.

— **Imenovan** je okrajni zdravnik Berger za deželnega zdravstvenega nadzornika na Primorskem.

— **Novi vodja deželne vlade v Bosni** in zborni poveljnik podmaršal Ant. pl. Winzor je včeraj prišel ob 10. uri dop. v Sarajevo. Že pred sinoči in včeraj jutraj so bile na vseh vladnih in šolskih poslopih ter na mnogih zasebnih hišah razbožene zastave. Na kolo dvoru je bila postavljena častna stotinja z godbo ter zbrani vsi častniki, na levi od njih pa so sprejeli novega vodjo deželne vlade vsi službe prosti deželni uradniki od 8. činovnega razreda naprej in mestno zastopstvo. Zupan Essard efendi Kulović je nagovoril eks-celencu s kratkimi in priskrbinimi besedami. Danes ob četrti na dvanajsto uro je sprejel podmaršal vse deželne uradnike od 7. činovnega razreda naprej, ob 12. uri pa občinski svet, konzularni zbor, rimsko-katoliško duhovščino ter zastopnike ostalih ver.

— **Pokop kosti Zrinjskega in Frankopana.** Dne 22. t. m. je prišlo v poslansko zbornico več Hrvatov kot odposlanci zagrebške deputacije, ki je prisostvovala slovesnemu pokopu kosti Zrinjskega in Frankopana v Dunajskem Novem mestu, da izroče hrvaškim poslancem pozdrave deputacije in poročajo o slovesnosti. Izjavili so, da se bude vložila na cesarja prošnja, naj pomilosti Zrinjskega in Frankopana, da bude mogli hrvaški deželni zbor sklepiti o prenosu zemeljskih ostankov v domovino.

— **Vihar v Boki Kotorski.** Pretekli teden je divjal okoli poldneva celo četrt ure grozen vihar. Na morju je plula v istem času ladja, v kateri je bil koncipist dr. Kriesche s soprogo, svojo materjo in sestro, ter jo je vihar prevrnil. Razen brodarja in matere so vsi utonili.

— **Stavka diurnistov v Brodu.** Pri okrožnem sodišču v Brodu je izbruhnila stavka diurnistov radi sramotno nizkih plač. Samo eden pisar ima plače na dan 2 K 60 vin., ostali pa od 1 K do 1 K 66 vin. Zahtevajo, naj bude najmanjša plača 1 K 66 vin., kdor pa je doslej dobival toliko, naj v prihodnje dobiva 2 K.

— **Hrvaška trgovska organizacija.** Hrvaški trgovci so sklenili, da se združijo v trdno zvezo, da tako morejo boljše in lažje braniti svoje koristi. V ta namen se je ustanovila »Deželna zveza trgovcev na Hrvaškem in v Slavoniji«, ki je radi skupnega delovanja stopila v dogovor s »Trgovskim domom«; zato ta ne bo ustanovljala podružnic izven Zagreba, ampak prepušča to organizacijo »Zvezi«, nasprotno pa »Zveza« v Zagrebu nikogar ne sprejme med svoje člane, ki ni ud »Trgovskega doma«. Še ta mesec ali začetkom prihodnjega bude konstituiranje »Zveze«, jeseni pa se bude začelo z delom.

— **Umrl** je v Šempolaju sin tukajšnjega župana g. Alojzija Kosmina, star 37 let.

— **Kobilice selke** so se pojavile v veliki množini na goriškem Krasu. Zrejo kar dobijo. Posebno veliko škode so napravile okoli Pliskovice in Gabrovice.

— **Ustreljen od redarja.** V Petrovcu sta se sprla pred gostilno Stefančiča redar Josip Kiš in zasebnik Popovič. Prepir je bil vedno hujši, dokler ga ni končal Kiš s tem, da je vzel z rame puško in Popoviča ustrelil, da je bil takoj mrtev. Uvedena je preiskava.

— **Umrl** je davčni kontrolor v Bovcu gospod Josip Mrak.

— **Velikodušna darila narodni čitalnici v Novem mestu.** Pri letošnji prvi likvidaciji »Narodnega doma« izžrebane delnice so blagodušno prepuščili narodni čitalnici gg. trgovcev E. Kastelic, vodja mestne hranilnice J. Krajec, župan pl. Sladovič in odvetnik dr. Schegula. To je prva pomoč za razširjenje čitalničnih prostorov. Čast in hvala vrlim rodoljubom!

— **Duhovne vaje za gg. učiteljce.** Predstojništvo uršulinskega samostana v Ljubljani ustreza tudi letos željam gg. učiteljic, ki bi rade opravile duhovne vaje. Obhajale se bodo od 3. do 7. septembra. Zato prosi gg. učiteljice, ki se jih žele udeležiti, da se oglasio ustno ali pismeno vsaj do 2. septembra. Drugi ali tretji dan vstopiti ni dovoljeno.

+ **Šola za letarstvo in vrbojevo v Radovljici.** Piše se nam: Učenci za letarsko šolo v Radovljici so se pričeli pridno oglašati, kar pomeni, da se je zbudila med našim ljudstvom zavest o pomenu letarstva za naše kraje. Najbolj za velik pomen te obrti na Kranjskem priča volja c. kr. učne uprave, podpirati letarstvo in vrbojevo v naših krajih z zelo plemenitim namenom, da se vsaj nekoliko prepreči izseljevanje. C. kr. učni upravi moramo biti le hvaležni, ako nam ustanovi nekaj letarskih šol v krajih, kjer je to popolnoma na mestu. S tem nam c. kr. učna uprava vsaj nekoliko ustreže, ko upravičeno tarnamo, da nam vlada na domačih tleh ne ustanavlja potrebnih strokovnih šol in se morajo naši mladeniči podajati v tujino, ako se hočejo strokovno izobraziti. C. kr. učna uprava na Dunaju je za strokovno šolo v Radovljici imenovala jednega najboljših strokovnih profesorjev v letarstvu. Poklicani faktorji naj si torej prizadevajo, da pridobe pri c. kr. vladni štipendijev za obisk šole v Radovljici, kjer je prostora za kakih 60 stalnih učencev. Naše ljudstvo pa naj se pobriga za to, da se naša mladina izuri na domačih tleh, za kar se nudi zdaj najugodnejša prilika.

— **Shod sadjerejev v Radovljici.** V ponedeljek, 29. t. m., ob 5. uri popoldne se vrši v veliki dvorani pri R. Kunstelju v Radovljici shod sadjerejev radovljiškega okraja. Na ta shod se vabijo vsi posestniki tega okraja, ki se pečajo s sadjerejo in drugi pospeševalci sadjarstva. Na shodu se bo vršil razgovor o ustanovitvi prepotrebne sadjarskega društva za radovljiški okraj, katero društvo bi imelo nalogo, skrbeti za vsestranski razvoj sadjereje na Gorenjskem, kakor to zahteva moderni napredek te važne točke kmetijskega gospodarstva. Sadjereja na Gorenjskem je bila dosedaj dokaj zanemarjena, treba bo popolnega preobrata, ako hočemo, da gorenjskemu kmetovalcu donese onih koristi, kakoržne zamore imeti od nje. Gorenjski sadjerejci se niso še nikdar posvetovali o tem, kakega pomena je sadjarstvo po modernem načinu in shod v ponedeljek je sploh prvi sadjarski shod na Gorenjskem s pravim namenom, povzdigniti sadjarstvo na vredni višek napredka. Z otvoritvijo nove železnične zveze z morjem se tudi sadjereji na Gorenjskem odpro boljši časi. Izvoz preko morja obeta gorenjskemu sadju lepo bodočnost. Sadje, katero rode naši kraji, je veleokusno in trpežno in prenese prevoz v najdaljše južne kraje, kjer doseže visoke cene. A za to treba močne jedinstvene organizacije in skupnem sadjarskem društvu. To društvo se ima ustanoviti na zadrugi podlagi in bo imelo nadzorstvo nad pridelovanjem in eksportom. Povdarja se tudi, da v takem društvu, ker strogo gospodarskem, ne bo prostora politiki, vsak sadjerejec, kakor tudi pospeševalec in prijatelj sadjereje brez razlike političnega mišljenja, se približaj društvu! — Tudi na shodu v ponedeljek ne bo nobenega ozira na politična mišljenja; klerikalec kot liberalce udeležiti se naj shoda, ki naj bo krepak pojav volje naših sadjarjev, povzdigniti sadjerejo od onega viška, kakor zasluži. Drugi omikani narodi imajo že obilo takih društev, mi še pravzaprav nobenega. Ko ustanovljamo torej tako društvo, ne storimo nič na svetu novega, marveč posnemamo le druge omikane in razumne narode, ki se edinole zavedajo svoje koristi. Na shod v ponedeljek so prijazno vabljeni tudi sadjerejci drugih krajev, posebno dobrodošli bodo strokovni izvedenci v sadjarstvu. Pri tem se nudi lepa prilika, da se po shodu priredi skupen izlet v naš bližnji divni Bled, ki ravno sedaj blišči v najlepšem letoviškem krasu. — Somišljeniki v sadjarstvu, prihitite na ta shod v velikem številu! Od tega shoda naj se razširi nova misel sadjarskega preporeda v vse kraje naše lepe, sadonosne domovine!

— **Z vsesokolskega zleta v Pragi.** Pri banketu na Žofinju je predaval Rus dr. Vergun pesem, v kateri se spominja, da se nahaja v državnih poslopih ruskih in na Trojiškem mostu v Peterburgu triglavi orel, ter je iz tega izvajal: Utrujen ruski bizantinski dvoglavi orel naj bi se izpremenil v triglavega slovanskega orla, ki naj bi z eno glavo gledal na Balkan, z drugo na Mongolsko in s tretjo na zapad, odkoder naj bi zajemal izobrazbo in napredek. — Neki navzoči Rus je med deklamacijo ostentativno zapustil dvorano, češ, da ne mara biti navzoči pri takem ponižanju dvoglavega orla. Dr. Vergun pa se v »Novem Vremenu« pritožuje, da Praga ni bila dovolj dekorirana v slovanskih barvah in da je slabo vplivalo, ker se ni smelo govoriti prosto o politiki z ozirom na navzoče češke ministre.

— **Samoumor v blaznosti.** 48letni Valentin Slivnik, brez stalnega bivališča, je bil strastno vdan alkoholu in je zadnji čas v neke gozdne kolibe blizu Zaspa na Gorenjskem bival. Dne 2. t. m. zvečer sta ga šla obiskat Jakob Slivnik in njegova sestra Helena Bernard, a Valentin jima je odprl šele po dolgem trkanju ter rekel, da bo celo noč molil, potem pa se usmrtil. Tekom nadaljnjega pogovora sta spoznala, da je njun brat zblaznel; zato sta odšla in sklenila, da ga drugo jutro prepeljeta v ljubljansko bolnišnico. Prihodnje jutro je res prišla Slivnikova sestra Helena s sinom Bernardom v kočjo že ob štirih jutraj, nesoč seboj bratu zajutrek ter ga našla ležečega na tleh na trebuhu. Toda Valentin je odklonil jed, zagotavljajoč sestro in nečaka, da kmalu umre. Kar je zagledal Bernard na stricovih nogah kri. Vprašala sta ga, kaj to pomeni, on pa jima je rekel, da se »malo« vrezal, da pa noče teči kri. Nato je Bernard Slivniku privzdignil glavo, v istem trenutku pa je brizgnila na vse strani kri iz globoke rane na vratu in na roki, kateri sta bili vrezani z britvijo. Kmalu nato je nesrečni alkoholik izdihnil.

— **Letošnje pomorske vaje naše mornarice** se bodo vršile septembra meseca v dalmatinskih vodah. Vrhovno vodstvo bude imel poveljnik vojne mornarice, grof Montecucchi, ki je že 15. t. m. prišel na Reko ter se na svoji jahti »Lacroma« odpeljal na inspekcijsko potovanje ob dalmatinski obali. Potem pa se bodo začele vaje, katerih se udeležijo šest oklopnih, dve oklopni križarici, tri križarke, šest torpednih lovcov in dvanajst torpedovk. V to eskadro je všteta tudi poletna eskadra pod poveljstvom kontreadmirala pl. Zieglerja. Brodovje bude razdeljeno v dve stranki kot v vojni. Okoli 15. septembra bodo vaje že končane.

— **Obsodba urednikov »Glasa Svobode«.** Čikaško sodišče je končno izreklo svojo sodbo v znanej pravdi proti lastniku in glavnemu uredniku »Glasa Svobode« Kondi ter ga obsodilo na eno leto težke ječe, Kakerja pa na tri mesece. Da dovolj označimo pisavo »Glasa Svobode«, navedemo le izjavo »Glasa Naroda«, ki se ne sramuje kazati očitno svojih simpatij do »Slovenskega Naroda«. Piše namreč, da je bil »Glas Svobode« list, ki so se ga sramovali lastni naročniki pred belim dnevom. O Kondi piše, »da je imel res dalekosežne načrte. Vedno je namreč upal, da se bo povsnel med našim narodom do odličnega mesta vkljub svoje malenkostnej izobrazbi«. »Obsodil ju je stric Sam, ki že ve, kaj dela«. Sodil je sodnik M. K. Landis, ki slove po »Chicago Daily Socialistu« kot »naj-savnejši in najbolj spoštovan sodnik v Ameriki. Da bi pri nas zavlada stric Sam in sedel za sodniško mizo Landis, kako bi se godilo »Narodu«.

— **Veletržec pobegnil.** Veletržec Maks Leischnig v Vitrovici je napravil milijon kron dolga in prejšnji četrtek neznano kam pobegnil. Zadnji ponedeljek bi bil moral priti na posvet k odvetniku dr. Spitzerju, a ga ni bilo. Upniki bodo dobili komaj deset odstotkov pokritja.

Ljubljanske novice.

Cham in tovariši pred okrajnim sodiščem.

Dne 25. t. m. ob 4. popoldne se je pričela razprava pred ljubljanskim okrajnim sodiščem. Toženi so bili Arnošt Cham, Albert Feldstein, Ivan Mohorč, Ivan Skubic, Franc Kodelia, Ludvik Stricelj, Rudolf Velepčič, Albin Anžič, Jožef Mohor, Andrej Rakoš, ki, ko kliče sodnik imena obtožencev, krepko zakliče »gri« in Ivan Pogačnik. Sonik je sodni tajnik Zotman, državno pravdnitvo zastopa avskultant g. Pečnik, vse obtožence razven Stricelja zastopa dr. Žerjav, Stricelja pa g. dr. Fermevc. V razpravno dvorano pride tudi g. dr. Ivan Milan Hribar, kateremu pove g. dr. Žerjav, da on razven Stricelja, zastopa vse obtožence. Dr. Ivan Milan Hribar: »Prav, lahko grem, saj imam drugega dela dovolj.« Sodnik naznani, da so obtoženci obdolženi deloma zavoljo prestopkov po §§8 in 468 k. z. in § 13 volivne postav. Obtoženci izjavljajo, da nimajo ničesar pridejati svojim izpovedbam v preiskavi. Le obtoženec Šuklje izjavi, da ga je zasakala neka ženska pri Kamnarju. Sodnik prične zasliševati priče. Prvi Ivan Kimovec izpove, da je videl, ko so metali kamne proti Bončarjevi hiši. Ne more pa trditi, kdo da je metal. Priča Franc Zabavnik se zapriseže. Videl je ob polu 12. uri ponoči, ko se je pripognil na vogalu Katoliške bukvarne Feldstein. Ne ve, če je pobral kamen. Iti na shod pri Cotiču mu ni brnil nihče. Priča Pavel Batelj izpove, da so žvižgali doma na dvorišču otroci s piščalkami, ki jim jih je dal obtoženec Mohar. Priča Franc Cundrič se zapriseže. Izpove, da je videl Chama, ko je metal kamne v knezoškofovo palačo, Feldstein je metal kamne v tisto hišo nasproti škofije. Tudi Mohorča je videl metati kamne in sicer je vrgel en kamen. Chama pozna že več časa. Feldsteina je spoznal na cesti in mu je povedal njegovo ime Anton Vičič. Mohorča je pokazal stražniškemu vodju Brezniku, ko ga je videl pri Dachu. Priča ponovi izpovedbo vsem obtožencem v obraz in pravi, da jih pozna brez dvoma. Cham pravi, da je izključeno, da bi bil pobijal šipe. Takrat, ko so metali kamne, je bil doma pri očetu, profesorju Vodebu. Feldstein pravi, da ni metal kamnov. Sodnik pošlje slugo po prof. Vodeba. Priča še izpove končno, da je videl Chama, ki je metal prvi kamne, za njim je metal Feldstein in zadnji Mohorč. Zgodilo se je to v času, ko je šel mimo. Ko so metali kamne v Bončarjevo hišo, je šel mimo Globelnikove hiše. Priča Anton Vičič se zapriseže. Izpove, da je videl Feldsteina pred Cotičem, ko je vrgel kamen nekemu možu v zatilnik. Feldstein ni vrgel jajca, ki bi se razlilo. Priča Alojziju Kocmur izpove, da je v svoji prvi izpovedbi zamenjal g. Velepčiča za nekega gospoda, ki je med poslušalci. Na sodnikovo zahtevo pokaže s prstom na uslužbenca »Mestne elektrarne« Petra Komotarja, ki ga je videl, ko je delal kraval pri Kamničanu, Dermastiju in pri Hafrnerju. Dr. Žerjav: »Kako ste se mogli zmotiti?« Priča: »Ali se vam to zdi kaj čudno, g. doktor!« Priča Franc Puc izjavi, da ostane pri svojih izpovedbah, ki jih je podal v preiskavi. Priča profesor Vodeb se zapriseže. Izpove, da je Cham njegov rejenec. Obstane pri tem, kar je izpovedal pri preiskavi. Cham je prišel domov, ko se je že vršil tisti romovš. Slišal je žvenketanje šip. Gledal je skozi okno. Rekel je še Chamu: »Vse drugo bi še ne bilo toliko, a to ni prav.« Ne ve natančno, kdaj da je prišel Cham gori v njegovo stanovanje. Ponoči navadno ne hodi v njegovo stanovanje. Ko je prišel gor, je pripovedoval Cham, kaj da se godi na ulici. Povedal mu ni, zakaj da je prišel k njemu. Sodnik: Ali se vam ni zdelo, da je prišel Vaš rejenec k Vam zaradi alibi dokaza? Priča pravi,

da je prišel Cham gori kmalu potem, ko je slišal šum. Povedal mu pa ni, zakaj da je prišel v njegovo stanovanje. Profesor še izpove, da je bil že v postelji. Slišal je šum in šel k oknu. Ne ve, kdaj se mu je pridružil Cham. Zdi se mu, da je stal že pri oknu, ko so žvenketale šipe. Cham pravi, da je šel h gospodu profesorju, ker je hotel imeti človeka, s katerim bi se razgovoril o tem, kar se je godilo. Sodnik zasliši drugič pričo Cundriča. Pove profesorju v obraz: »Videl sem Chama doli, ko je metal kamne. Ne morem pomagati. Tako je bilo. Šipe so zažvenketale že prej, predno je zagnal Cham kamen.« Priča Globelnik izpove, da ostane pri svoji prvotni izpovedbi. Priča Mohorič je videl, da je metal Feldstein jajce. Vrgel je eno nekomu v hrbet, drugo v zid. S kamnom je zadel nekega človeka, ne da bi ga poškodoval. Feldstein taji. Priča mu pove v obraz, da je celo govoril z njim. Priča Orehek potrdi svoje izpovedbe v preiskavi. Priča Alojziju Šosterič izpove, da je zdobil pri Kamnarju šipe Velepčič. Pozna ga in je stal takrat zraven njega. Velepčič taji. Priča Roš popravi svojo izpoved v toliko, da ni prinesel piščalk Mohar, ampak da je imelo piščalke 60 oseb. Priče Jožef Cotič, Ivan Štefe in Ignacij Voje izjavijo, da vzdržujejo svoje izpovedi v preiskavi. Večina prič je videla Chama med razgrajati pred škofijo, kar pričajo zapisniki. Dr. Žerjav predlaga naj se zaslišita krojač Ignac Čepin in pa Pivk. Sodnik zavrne predlog. Striceljev zagovornik predlaga, naj se zasliši Juraš, uradnik banke »Slavije«, ki bo izpovedal, da sta prišla s Stricljem le slučajno k Cotiču. Sodnik odkloni predloge. Zastopnik državnega pravdnitva predlaga, naj se kaznuje Feldstein po §§ 468, 8 in 411, kaz. zak., Velepčič pa po § 460, ostali naj se kaznujejo tako, kakor je predlagalo državno pravdnitvo. Po zagovorih razglasi sodnik, da se kaznujeta Feldstein in Velepčič po § 468 kaz. zakona na globo 10 kron, ostali obtoženci se pa oproste. — Včasih kaznujejo kmečke fante v sličnih slučajih po § 85., odst. b. kazenskega zakona, ki določa kazni s težko ječo od 1 do 5 let.

lj **Poziv slovenskim pevcem!** Odbor pevskega društva »Ljubljana« tem potom vse izvršujoče člane vladno opozarja, da se vrši v soboto, t. j. dne 27. t. m., ob 8. uri zvečer v mali dvorani hotela »Union« pevski sestanek. Na dnevnem redu je: Sklepanje o vajah moškega zbora in o ustanovitvi stalne pevske šole. — Z ozirom na važen pomen tega sestanka, se želi polnoštevilna udeležba. Ta oklic velja tudi za člane-pevce, ki bi slučajno ne prešli tozadevnega vabila po pošti.

lj **Legar med domobranci.** Kakor smo nedavno že poročali, pojavilo se je pri tukajšnjem domobranskem polku več slučajev legarja. Bolezen se razširja in postaja vedno opasnejša. Včeraj je zadevo preiskovala zdravniška komisija, obstoječa iz garnizijskega in domobranskega šef-zdravnika, katera je sklenila, da se vsi bolniki prepeljejo v garnizijsko bolnišnico, moštvu pa je izhod iz vojašnice prepovedala, dokler se položaj ne zboljša. Vaje seveda ne izostanejo. — Komisija je preiskala tudi St. Petersko vojašnico.

lj **Društvena godba — pod kapom.** Poroča se nam: Vsled nedostojnega vedenja in nerednosti je g. župan »Društveni godbi« dosedanje prostore v »Mestnem domu« odpovedal in se ima ista meseca avgusta izseliti.

lj **Vremensko poročilo iz Beneške Slove-nije** v Ravnikarjevih ulicah 25. avgusta. Nameravana kanalizacija uspeva izborna. Voda stoji samo 25 cm visoko. Bog živi našega vrliga gospoda župana! Živio muzej na ljubljanskem gradu!

lj **Nedeljski počitek v odvetniških pisarnah.** Ljubljanska odvetniška zbornica je 19. junija t. l. na svojem občnem zboru sklenila uvesti v pisarnah v Ljubljani in Novem mestu popoln nedeljski počitek. Notarska kamora ljubljanska pa tega počitka še ni sklenila. Čujemo, da sta za to oba tukajšnja slovenska in eden ob obeh nemških notarjev, drugi pa ne, in to iz same — lakomnosti ne! V čast to dotičnemu notarju, ki sedi že na tisočakah, pač ni, in notarski uradniki, ki so zdaj organizirani, bi storili prav, da bi izvajali iz tega odurnega postopanja konsekvence!

lj **Plinarna se razširi.** Ker se je izkazalo, da plinarna v sedanjem obsegu ne zadošča več, jo hočejo letos razširiti. Pomnožili bodo poslopja in napravili še en kotel za plin. Potem dobe tudi mestne ulice pomnoženo razsvetljavo. Sedanja električna razsvetljava je itak pod vso kritiko, ker je pretamna in skozi in skozi pomanjkljiva.

lj **Ljudska posojilnica.** Stavba »Ljudske posojilnice« naglo napreduje; dospela je že do pritičnih prostorov. To obširno in moderno poslopje pa Bambergova hiša, bosta ob Miklošičevi cesti v znatno olepšavo mesta.

lj **Vojaška maša** bo na dan cesarjevega rojstva, dne 18. avgusta letos, na travniku ob Lattermanovem dvoredu. Vojaštvo bo namreč letos v tem času zopet doma.

lj **Zopet napredek.** Ljubljana je dobila novega konjuškega pomagača in policaja v osebi Goršiča, čevliarja, bivšega veteranskega slugo in prijatelja Lenčkovega vina itd. Danes je javno nastopil to službo. Z neke dekle je prišel na trg pes brez znamke v trenutku, ko je šel mimo konjač. Ko dekle zapazi nakano hlapcev, pokliče psa in leti z njim domov proti Streliškim ulicam, hlapca, policaj in Goršič pa za njo. Toda imeli so smolo. Kmalu so se vrnili vsi štirje — brez psa. Občinstvo se je smejalo temu brezuspešnemu lovu, ob enem se pa zgražalo nad Goršičem, ker se vtika brez potrebe v stvari, katere ga nič ne brigajo. Na opazko nekega gospoda, čemu se umešava v posel konjača, in če se mu ne smili uboga žival, je bil zelo surov.

Od druge strani se nam o tem »lovu« poroča, da jo je pes pred konjačem ubral za žensko, konjač pa ravnotako za psom. Hlapca sta metala ves čas zanjko, toda kuža se ji je vedno izognil. Končno vrže konjač zanjko in vjame za nogo — žensko, katero je seveda takoj rešil iz sitne situacije. Ko je pa kuža videl, da je vjeta njegova gospodinja, je stisnil rep med noge in jo ubral proti domu. Seveda je občinstvo z velikim smehom sledilo temu prizoru in reklo, da je to cirkus brez konj.

lj **Umrli** je v bolnici Marija Mesec, črevljarska vdova.

lj **Pekovski pomočniki** so dosegli, da se jim hrana plačuje v denarju.

lj **Aretovala** je včeraj mestna policija v Šolskem drevoredu starega malopridneža, 32 let starega Andreja Kovača, ker je bil osumljen, da je v Ihanu pokradel več obleke. Kovač vse taji, a mu ni dosti verjeti, ker je bil že predkaznovan in tudi že v prisilni delavnici.

lj **Tatvini**. Posestniku Juriju Čemažarju je bila dne 23. t. m. ukradena iz zaklenjenega stanovanja v Konjušnih ulicah št. 4 srebrna cilindar ura, vredna 10 K. Tatu so izsledili in dobili uro še pri njem. — Vpokojenemu orožniškemu stražmojstru g. Ivanu Keršnetu je bilo ukradenega 8 K denarja. Tat je znan, a jo je neznano kam popihal.

lj **Izgubljena** je črna denarnica, v kateri je bilo do 10 K denarja. Pošteni najditelj naj jo odda pri magistratu.

lj **Stavbe**. O dveh večjih poslopih govorimo še na drugem mestu. V Sodniških ulicah so hišo Julije Staretove dogradili do prvega nadstropja, v podaljšanih Škofjih ulicah pa dogradili Habichovo enonadstropno hišo; v Ilirskih ulicah so dogradili četrto Kokaljevo hišo, zatem enonadstropno hišo trgovca J. Podboja, nadalje ometali Črničovo vilo in osnažili že hišo Janka Jegliča, mej tem ko je hiša Al. Šeska v Škofjih ulicah stoprav na pol ometana. J. Jelenič je ob Stari poti vzdignil svojo pritlično hišo za eno nadstropje. Poslopje mestne višje dekliške šole ob Bleiweisovi cesti je popolnoma dodelano, a se znatraj še izvršujejo nekatera zidarska dela. Ometani in osnaženi sta vili dr. Vallenčakova in Al. Lillegova ravno tam, dočim se vila notarja Al. Hudovernika sedaj suši, tako tudi Stenovičeva hiša v Slomškovih ulicah. V novem gimnazijskem poslopiju ob Poljanski cesti se izvršujejo znotraj še nekatera zidarska dela. Okolu poslopja bo predvrt, kakor pri I. drž. gimnaziji. Hiša Pavla Turka v Strelških ulicah je vsa ometana. Ob Bleiweisovi cesti so dogradili vilo Jos. Dornika in je že tudi pokrita. Ob Dolenjski cesti so deloma dograjene, deloma se še prično graditi vila J. Varog, H. Magistra, Jos. Jebečina in Fr. Babiča. Poslopje »Katoliške tiskarne« ob Poljanskem nasipu je dograjeno do parternih prostorov, rekonstrukcijska dela in adaptiranje v župnišče Pred škofijo so dospela do polovice. Ob poti Stare pravde je dozidana in pokrita Hirschmanova vila in ob Domobranski cesti gradnje dve hiši J. Fleréta. Ob Trnovskem pristanu polagajo cevi za napeljavno vodovoda, na Dunajski cesti pa so začeli nadaljevati tlakovanje ceste. Mnogo stavbišč sredi mesta stoji še praznih.

lj **Cirkus Horvat-Hirsch** pride prihodnje dni v Ljubljano in bo daljal predstave v Lat-termanovem drevoredu. Cirkus je podjetje velikega obsega z obilim osebjem, jezdec, jahalkami in mnogovrstnimi dresiranimi konji in z lastno godbo.

lj **Poročil** se je danes g. Anton Volc, revident na magistratu, z gđcno. Balbino Bizilj, pošteno oficijantino.

lj **O mizarjski stavki** bo prihodnje nedeljo dopoldne shod na vrtu »Narodnega Doma«.

lj **Pri realnem poslopiju** postavljajo kamenit podstavek za novo železno ograjo, katero so bili pred par leti pijani ponočnjaki polomili.

lj **Prememba posesti**. Hišo št. 1 v Hradeckega vasi je kupil gostilničar in posestnik Herman Češnovar z Dolenjske ceste št. 3. Odprl bo ondi trgovino z mešanim blagom.

lj **Pomanjkanje klopi** v Lattermanovem drevoredu. Mnogobrojno občinstvo, ki se hodi hladit in sprehajati v ta drevored, ima na razpolago le par klopij. Na vsakih petdeset korakov je postavljena po ena. Zato se šetalc, stari kot mladi, glasno pritožujejo nad to brezbriznostjo. To je pač gotova reč, da rotovski Duffe in Tiček Ljubljane ne bosta moderne napravila.

lj **Tiskovna pomota**. V včerajšnji list nam je nastavil stavec, da je za poštarja na Studencu imenovan gospod Steyer. Pravilno mora biti: za portirja.

Razne stvari.

Grof Stadion, ruski plemenitaš iz Jekaterinoslava, se je ustrelil v nekem hotelu v Berlinu. Grof je potomec slavne avstrijske rodovine grofov Stadion.

Rudarska stavka v Minesoti, ki se je začela pred tednom, je dobila že velikanski obseg. Vsa indijska podjetja v državi so prenehala z delom. Italijani, Finci in Madjari v

celih krdelih zapuščajo rudnike in se selijo v domovino.

Zaradi nesrečne ljubezni sta se usmrtila 24. t. m. na Dunaju orožnik Trotzmüller in njegova ljubinka, 20-letna gostilničarjeva hči Terezija Kobinger, ki so jo pred tremi tedni prisilili, da je poročila gostilničarja Hemerja.

Vojni zrakoplov, ki se dá voditi. Uspeh nemškega vojnega zrakoplova, ki se dá voditi, je prekosil vse nade. Podrobnosti zakrivajo. V Parizu so presenečeni, ker je zrakoplov toliko časa plul.

Nemški vojaški zrakoplov, ki se dá voditi, je izum majorja Grossa.

Vojaški ogleduh, katerega so naše oblasti zaprle v Lvovu, se imenuje Nikolaj Krylov in je obljubil ruski vladi, da ji napravi načrte trdnjave v Przemyslu za 30.000 rubljev.

Srbski prestolonaslednik Jurij se poda za nekaj tednov na Francosko na študijsko potovanje. Iz Francoske se poda v Nemčijo.

Požar v Kzilicah. V Szilicah je zažgal nekdo neko šupo. Požar se je razširil in zgorelo je 25 hiš. Škoda znaša 100.000 kron. Ena ženska je zgorela.

Slana je uničila na Saksonskem krompir, kumare in bob. Temperatura je padla na 2-5° nad ničlo.

Od dela izključili so na Švedskem v 14 papirnicah 3000 delavcev.

Vilo nadvojvode Jožefa je kupilo reško mesto za 2.000.000 kron. Svočas je dal nadvojvoda zanj 4.000.000 kron.

Eksplodizija. V Clermontu je eksplodirala tvornica smodnika. Štirje delavci so mrtvi, eden smrtnonevarno ranjen. Tvornica je zrušena.

Oropal in umoril je v Solnogradu brezposelni Sebastijan Weiss (!) prostitutko Heidinger.

Več vseučiliščnikov se je ustrelilo iz strahu pred izkušnjo na mariborskem vseučilišču v Nemčiji.

Na smrt obsojeni dr. Hau in njegova rod- bina. Štiriletno dr. Hauovo hčerko oddajo v Severno Ameriko, kjer jo vzgoje prijateljice njene matere. Po svoji materi je podedovala 80.000 mark, nadalje ima 120.000 mark znašajoči delež pri neki vili, oče je pa zavarovan na 20.000 dolarjev pri neki ameriški zavarovalnici. Ko je izvedel dr. Hauov oče, da je obsojen sin na smrt, ga je zadel vdruhič mrtvoud. Sodni stroški v dr. Hauovi pravdi znašajo 45.000 mark. Dr. Hau dobiva vedno cvetlice v dar od popolnoma neznanih oseb.

Z lastno hčerjo se je zaročil v Ameriki Erazem Singer. Posredovanjem neke agenture se je spoznal z gospo Netti Farmer, ki mu je pisala, da je mlada vdova in da živi v ugodnih razmerah. Dan pred poroko sta se sešla pri nekem prijatelju in Singer je spoznal v svoji nevesti svojo hčerko, katere že več let ni bil videl, ker jo je bil še kot majhno deklico pohčel neki Cooper. Seveda je bila zaroka takoj razdrta.

Strašna družinska žaloigra. V Laasenu v Renskej dolini je hipoma zblaznela žena davar- karia Schmidta ter v takem duševnem stanju odrezala otroku glavo, nato pa zbežala v gozd. Ker so jo hoteli ujeti, vrgla se je pred brzovlak, ki jo je vso raztrgal. Nesrečni so- prog je radi izgube žene in otroka tako pot- rrt, da se boje, da utegne zblazneti.

Koliko služijo francoske pisateljice. Pariz šteje do 20.000 dam, ki se »ukvarjajo« s pi- sateljevanjem, toda med njimi jih je približno le okoli 200, ki žive od peresa in še med temi vladajo glede zaslužka veliki razločki. Pri- bližno deset jih je, ki pridejo na letnih 20.000 frankov, okoli 50 jih dobiva na leto po 5000 frankov, ostale pa le z največjim naporom spravijo skupaj 3000 do 5000 frankov. Druge pisateljice dobivajo za sestavek 5 do 20 fran- kov in so še vesele, ako se jim posreči, da spravijo svoj duševni proizvod vsaj v dve ali tri mesece v list ter tožijo s Prešerno- vim pisarjem, da »balade pet« je mlatva praz- ne slame.

Telefonistinja na Manili so vse drugače spoštovane, kot pri nas. Ko so Amerikanci osvojili Filipine, uvedli so tam takoj telefon, a telefonistinj niso pripeljali seboj. V telefon- sko službo vstopijo domačinke iz najugled- nejših rodovin. Ko gre zjutraj gospodična v službo, spremlja jo domača hišina kot »gar- dedama«; hišina ji prinese v urad zajutrek ter jo spremlja tudi domov. Gospodična, ki je dosegla mesto telefonistinj, se šteje srečno, ker ima v tej službi prost vstop v najvišje kroge. Govore pa manilske telefonistinj ne navadno po več jezikov, skoro vse pa angleško, špansko ter malajsko, mnogo pa jih je tudi, ki znajo kitajsko, japonsko in druge orienta- lse jezike.

Iz življenja angleške pisateljice. Znana pi- sateljica mademoiselle Rameé, stara 67 let, je še pred dvema letoma živela blizu Luce v krajini vili. Vso svojo ljubezen je osredoto- čila na pse, katerih je imela v svojem stano- vanju vedno po 30, tako da so jo sosede ime- novali »pasjo gospo«. Njena strast do psov je bila že skoro blazna, kajti nazlic vsem dolgo- vom je priredila vsem pasjim mrcinam Luce sijajno pojedino. Ker ni mogla plačati stana- rine, odpovedal je je gospodar stanovanje in stara gospa je bila brez strehe. Začela je prav-

do radi pohištva in jo tudi dobila, a stroški so jo popolnoma pokopali. Tudi v Vioreggu, kamor se je bila preselila, so jo postavili na cesto, ker ni mogla plačati stanovanja. Slabo bi se jej bilo tedaj godilo, da se je ni usmi- lila neka dobrosrčna žena. Februarja tega leta je dobila nekaj denarja ter se vrnila zopet v hotel, a ne za dolgo časa, kajti vrniti se je morala zopet k usmiljeni ženi. Sedaj jej je an- gleška vlada nakazala pokojnino, angleški listi pa nabirajo zanj prostovoljne doneske, toda ponosna pisateljica jih je odklonila.

Najbogatejši človek na svetu, in sicer vseh časov, je ameriški petrolejski kralj Rockefeller. Lansko leto je imel dohodek čis- tih 240 milijonov mark, svoje premoženje pa je cenil na 3000 milijonov. Svojo karijero je začel 1856. leta kot navaden trgovski pomoč- nik, dobivajoč na mesec 100 mark plače. V desetih letih se mu je posrečilo s štedenjem in špekulacijami pridobiti si 20.000 mark, ki so se mu v nadaljnjih štirih letih (1870) namno- žile na 250.000 mark. Leta 1885 je imel čez 200 milijonov, leta 1899 čez 1000 milijonov in do danes se mu je to premoženje potrojilo. Temu velikanskemu uspehu se ima Rockefel- ler zahvaliti v prvi vrsti petrolejskemu tru- stu, pri katerem je nastalo tudi še precej dru- gih milijonarjev. Sicer pa tudi izjavljajo do- tičniki, ki so imeli priliko z njim delati leta in leta, da je Rockefeller tako umazan, da bi jih vse pustil na cedilu, ko bi mu le količjak kazalo dobička. Na tej trditvi tudi ne izpre- meni prav nič slovesna izjava Rockefellerje- va, da denar »ni vse« in da ni neobhodno potreben, če hoče človek dobro izpolniti svojo življenjsko nalogo. On smatra za versko dolž- nost, pridobiti si denarja, kolikor le more, se- veda dostojnim in poštenim potom; toda tudi dati se mora po njegovih mislih, kolikor se more. Ameriški listi poročajo, da je petrolejni trust »Standard Oil Compagnie«, čegar glavni ud je John Rockefeller, tožen, ker je dovolje- val nepostavne popustke in da so bili vsi čla- ni pozvani pred sodišče v Čikagi. Ko so pa hoteli Rockefellerju vročiti vabilo sodišča, ga ni bilo nikjer. Policaji so obkolili njegova po- sestva, a zastonj, njega ni bilo, služabniki pa tudi niso hoteli ničesar povedati o stanovanju svojega gospodarja. Končno ga je vendar eden zasledil na posestvu njegovega zeta ter mu vročil poziv. Rockefeller je obljubil priti k obravnavi v spremstvu »petrolejskih grofov«. Javnost se začudeno vprašuje, čemu se je Rockefeller tako skrival.

Av gust Bebel v stiskah. Esenski sodrugi pripravljajo za prihodnji shod socialno-demo- kratične stranke vprašanje na Bebla, kako je naložil dedščino nadporočnika Kollmana, ki je Beblu odkazal 200.000 mark. Bebel pravi, da mu je Kollman dal 200.000 mark za njegove dobre svete v zbornici, sorodniki Kollmanovi pa, ki so prišli ob dedščino, pravijo, da bi bil Kollman blazen, če bi bil za Beblove svete res dal 200.000 mark. Socialni demokratje, ki imajo veliko radost nad nesrečo čeških naro- dnih socialistov, ki jim je njih Reznicek defrav- diral 10.000 kron, lahko nad svojim Beblom dožive podobno veselje.

Moderni operaterji. Še ni dolgo tega, ko je na Ogrskem neki kovač kmetu ruval s ko- vaškimi kleščami zob, pri tem pa svojemu bolniku odtrgal čeljust. Bolj pametno je ukre- nil star invalid, Ernst Grasse, ki se je bil leta 1870, udeležil »smrtnega poezda« brigade Bredow. Več časa ga je že bolel na nogi prst. Vprašal je za svet zdravnika, ki je menil, da bode treba prst odrezati. Bolečin se ni zbal »stara sablja«, pač pa stroškov, ker je bil reven. Toda v zadrego vsled tega ni prišel. Pripravil si je posodo z vodo, sveže obeze, vzel v roko ostro dleto, ga nastavil na prst ter krepko vdrl s kladivom po svojem »operacijskem« orodju. Potem je mirno usta- vil kri, obvezal rano, legel v posteljo ter slad- ko zaspal. Čez dva tedna je bila rana zace- ljena in stari junak hodi kot pred »samo- operacijom«.

Požari. V Kluknavu je zgorelo 28 hiš. — V Belgradu je pričelo goreti 24. t. m. ob Savi ležeče sladišče »Srbske parobrodne družbe«. Požar se je razširil tudi na v bližini ležeče lesno skladišče, ki še gori. — V Viktoriji, Ka- nada, je uničil strašen požar dve cerkvi in 150 hiš.

Avtomobilska dirka Peking-Pariz. Princ Borghese je s svojim avtomobilom 23. t. m. dospel v Kazan.

Proti naseljevanju Japoncev je protesti- rala provincija »Britska Kolumbija« ter zahte- va od vsakega Japonca 500 dolarjev davka.

Jeklen cestni tlak so začeli uporabljati v Parizu in sicer izprva za poizkušnjo le v Rue St. Martin. Za to tlakanje uporabljajo jeklene na površju nazobčane plošče, ki so 25 cm dol- ge, 14 cm široke in 5 cm debele. Te plošče pridejo na zidano podlago, prostor med po- sameznimi ploščami pa se zalije s posebnim cementom. Prednosti, ki jih ima tak tlak, so: Pri obrabljanju ne nastanejo neštevilne luk- nje kot pri lesenem ali asfaltnem tlaku; je- kleni tlak je veliko bolj trpežen kot kamenit ali asfaltni in ni tako gladek. Na m² računajo 20 jeklenih plošč, ki tehtajo približno 2 kg in stanejo 22 mark. Izumitelj jamči za trpežnost tlaka za deset let.

Na smrt so obsodili v Parizu Silelenta, ki je posilil in umoril enajstletno Marto Erbel- ding.

Proti dirkam z avtomobili. Skoro vsaka večja dirka je doslej zahtevala svoje žrtve. Z ozirom na to je bavarska vlada prepovedala v svojem ozemlju vse dirke, ravno tako tudi kneževina vrttembergška.

Zdravnik angleškega kralja in prestolo- naslednika, Sir William Broadbent, je umrl v starosti 73 let. Spadal je med prve angleške zdravnike, imel je tri častne doktorske diplo- me in celo vrsto drugih odlikovanj.

Kaj Amerikanci zmorejo. V Louisvillu v Ameriki je nastopil mlad pevec Guy Wecler, ki je za stavo pel nepretrgoma 30 ur najraz- ličnejše pesmi. Ko je končal svoj dolgi kon- cert in stopil s podija, izjavil je nekemu kri- tiku, da še ni utrujen. »Kako ste srečni,« od- govoril je ta, »jaz sem se bal, da se one- svestim«.

Telefonska in brzojavna poročila.

NAMERAVANI ATENTAT PROTI RUSKI CARSKI DVOJICI.

Peterburg, 26. julija. Odkrili so nov načrt za atentat proti carski dvojici. Pri hišni preiskavi v stanovanju inženirja Coloszerkova so odkrili mnogo načrtov palače v Petrovem dvoru in cesarskih ladij. Dobili so tudi več bomb.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA.

London, 26. julija. V bližini Montgo- mera se je dogodila velika železniška nesre- ča. Vlak je skočil s tira. Mnogo potnikov je mrtvih, mnogo ranjenih. Na mesto katastrofe so se odpeljali pomožni vlaki.

BOJ PROTI MESARJEM.

Filadelfija (Amerika), 26. julija. Vsled silno visokih mesnih cen so tu ženske napadle mesnice, polile meso s petrolejem in ga zažgale. Policija je bila napadena s kame- njem. Na stotine oseb je aretiranih. Več žensk in otrok je policija ranila.

DEMENTI.

Gorica, 26. julija. Vest, da namerava odstopiti okrajni glavar grof Attems, je neos- novana.

NASI.

Rim, 26. julija. Obravnava proti Nasiju se začne 2. ali 3. novembra t. l.

RESNI IZGREDI V MESINI ZA NASIJA.

Rim, 26. julija. V Mesini je organizirano barabstvo uprizorilo veliko demonstracijo za Nasija. Pri Areni del Peloro je druhal jela me- tati na karabinijere kamenje. Dva pomorska- ka bojne ladje »Sardigna«, en inanterijski narednik, več karabinijerjev in deset civili- stov je ranjenih. Barabe so prevrnile v morje kolibe finančne straže.

VOIVNI IZGREDI V ITALIJI.

Reggio Calabria, 26. julija. Tu so socialisti ob priliki provincialnih volitev na- padli nadškofijo in semenišče ter streljali iz revolverjev. Vojastvo je moralo vse ceste blokirati. Ranjena sta dva vojaka in dva me- ščana.

KOREJSKO-JAPONSKA POGODBA.

London, 26. julija. Pogodba, sklenjena med novim korejskim cesarjem in japonsko se glasi: 1. Korejska uprava je pod nadzor- stvom generalnega poslanika japonskega v Šöulu. 2. Vse korejske postavbe in naredbe so veljavne šele, če jih podpiše japonski gene- ralni poslanik. 3. Istotako mora ta odobriti vsa imenovanja višjih korejskih uradnikov. 4. Tu- ce je mogoče v korejski upravi nastaviti le s privoljenjem japonskega generalnega posla- nika.

ITALIJANSKI VPLIV V LEVANTI.

Rim, 26. julija. Italijanska eskadra, ki se je dolgo mudila v Smyrni in je zdaj od- plula v Beirut, je imela namen, povdarjati ita- lijanski vpliv v maloazijskih vodah, kjer je dozdaj skoro neomejeno vladala Francija. — Protektorat nad dominikanci je prešel iz fran- coskih rok v italijanske, v Smyrni je ustanov- ljena italijanska ženska šola, sedaj pa se bo zgradila tudi obrtna šola in bolnišnica.

SRBSKA NAROČILA PUŠKE.

Belgrad, 26. ulija. Srbija je naročila pri avstrijski orožni tovarni v Steyru 50.000 pušk.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
25. 9. zveč.	733,6	16,9	sl. svzh.	dež	
26. 7. zjut.	32,5	16,4	sl. szah.	obl.	34,0
26. 2. pop.	31,5	24,3	sl. jzah.	del. obl.	

Srednja včerašnja temp. 18-7°, norm 19,9°

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Štev. telefona 210.

prporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborne
marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Vseslovanski znanstveni shod.

(O vzhodnem cerkvenem vprašanju.)

Velehrad, 25. julija.

Prav je v svojem pozdravnem govoru rekel dr. Stojan, ki vodi že nad 25 let velehradske shode, da na Velehradu še ni bilo nikoli zbranih toliko odličnih in učenih gostov, kakor na tem shodu. Velehrad je ves v zastavah in bogato okrašen. Včeraj popoldne so velehradski prebivalci v slovaški narodni noši in že došli gostje slovesno sprejeli olomuškega nadškofa dr. Bauerja. Po njegovem prihodu so se ob poluosmih zvečer zbrali vsi gostje v veliki samostanski dvorani, kjer je dr. Stojan otvoril shod in po vznesenem pozdravu prebral obširni program, o katerem bom še pozneje poročal. — Zvečer je priredila godba in požarna bramba serenado olomuškemu nadškofu.

Včeraj se je do večera zbral še okoli 70 udeležencev, po večini bogoslovci, profesorji in bogoslovci, znanstveni pisatelji. Zastopani so vsi slovanski narodi, razen Srbov. Več gostov se pričakuje še danes dopoldne. Dosedaj so došli trije nadškofje, olomuški, lvovski maloruski metropolit Šeptický in bulgarski unijski nadškof Menini, častitljiv starček z dolgo brado in v siromašni obleki; spremlja ga bulgarski klerik iz plovdivskega semenišča.

Rusi so dosedaj došli trije, med njimi grof Orurk in pl. Fedorov (Fjodorov), konvertit, ki sedaj študira v Rimu bogoslovje; dva ruska konvertita sta pismo poslala svoje nasvete. Izmed Poljakov sta tu dva bogoslovna profesorja iz Rusije, (Sokolowski in Buczek) in jezuit Urban, v misijonski obleki. Rusini so dosedaj štirje; Hrvatje trije, med njimi vseučiliški profesor dr. Pazman in rektor zagrebškega unijskega semenišča; Slovenci so dosedaj štirje. Prišlo je tudi nekoliko Slovakov; Čehi so seveda v večini. Izmed drugih gostov vzbujajo posebno pozornost svetovnoznani asumpcionist p. Palmieri, v orientalski meniški obleki. Danes ob pol devetih se pričnejo predavanja. Gostje še vedno dohajajo.

Spored sestanka

slovenskih katoliških abiturientov v Ljubljani na Stajerskem dne 10. in 11. avgusta.

9. avgusta zvečer: pozdravni večer; volitev predsedstva.

10. avgusta:

Ob 8. uri sveta maša, nato zborovanje: Naše dijaštvo in duh modernega časa. — Iv. Avsenek (Ljubljana). — Vera in veda. — Pavel Živortnik (Maribor). — Dijak in narodno delo. — Mazovec (Kranj). — Demokratična ideja in Jugoslavlani. — Hrvat Tomislav, Fogadič (Osijek). — Moderna vzgoja in verska vzgoja. — S. Ogrizek (Celje).

Ob 3. uri popoldne:

Gospodarske razmere med koroškimi Slovenci. — Vinko Razgoršek (Celovec). — Ali mora biti katoličan res brezdomovinec? Ferd. Kobi (Kalksburg). — Delokrog slovenskega učitelja. — Učit. abs. Starman (Ljubljana). — Naše stališče in vsestranska izobrazba. — Gr. Žerjav (Ljubljana).

V nedeljo, dne 11. avgusta, velika ljudska veselica:

A. Nedved: »Dijaška«, moški zbor s tenor-solo.

Slavnostni govor. — M. Natlačen (Ljubljana).

V. Krek: »Pogovor z domom«, mešan zbor.

Dr. G. Ipavc: »Planinska roža«, četvero-spev.

Fr. S. Vilhar: »Izpod Triglav«, šesterglasen mešan zbor.

Hr. Volarič: »Slovenski svet«, moški zbor.

»Divji lovec«, narodni igrokaz s petjem v štirih dejanjih. Spisal Fr. S. Finžgar. —

Igrajo člani »Zarje« in »Danice« ter abiturientje s sodelovanjem ljubljanskih gospodičen.

Komerz.

Vse one abituriente in tovariše, ki se nameravajo udeležiti tega sestanka, prosimo, da to nemudoma naznanijo predsedniku pripravljavnega odbora: M. Natlačen, abiturient v Mančah pri Vipavi. Oni, ki tega še niso storili, naj store to vsaj do zadnjega julija, ker moramo preskrbeti dovolj stanovani. Zlasti prosimo one gg. bogoslovce, ki pridejo na sestank, da to takoj javijo. Tovariše igralce pa opozarjamo, da se vrši prva skupna skušnja že v četrtek, dne 8. avgusta, zvečer v Ljubljani.

Za pripravljavni odbor:

Marko Natlačen, predsednik.

Otvoritev društvenega doma na Rovih.

Preteklo nedeljo je otvorilo in blagoslovilo Katol. slov. izobraževalno društvo na Rovih svoj nov dom. Združena s to slavnostjo je bila desetletnica župnikovanja velezaslužnega rovskega župnika gosp. Jankota Šiška. Cela slovesnost je imela ljubeč intimen značaj in prav je bilo, da sta se obe slovesnosti združili v eno, kajti celo življenje lepih organizacij na Rovih je tako tesno združeno z desetletnim delovanjem veleč. g. župnika, da si prvih brez poslednjega misliti ne moremo. Rovani vedo zasluge delavnega svojega župnika prav ceniti, zato pa so mu priredili tudi tako lepo slavlje, kakoršnega gotovo še ni videla rovska občina. Dne 17. t. m. se je zbral občinski svet rovske občine k izredni seji, v kateri je soglasno imenoval g. župnika častnim občanom. V soboto zvečer pa je priredilo Katol. slov. izobraževalno društvo g. župniku lepo serenado z razsvet-

ljavo. Udarjal je tamburaški zbor domačega društva; občinski svet je izročil po deputaciji lepo diplomu, društvu pa je poklonilo svojemu predsedniku dragoceno srebrno kupo v hvaležen spomin. Ljubko nedeljsko jutranje solnce je zrlo na praznične Rove. Župnišče, društveni dom in prelepa cerkva so bili v zastavah. Pot od župnišča pa do cerkvice in društvenega doma pa so krasili visoki mlaji z zastavami. Čitali smo tudi veliko lepih in pomembnih napisov. Točno ob pol 10. uri dopoldne so se zbrali pred župniščem člani in članice domačega društva pod lepo svojo zastavo, katerim se je pridružilo tudi Katol. slovensko izobraževalno društvo iz Mengša tudi z zastavo. V dolgem sprevodu so spremili g. župnika v cerkev, kjer je imel slovesen cerkveni govor veleč. g. stolni vikarij L. Smolnikar. V izbranih besedah je navduševal pobožno množico do prave molitve ter slikal vzorno delovanje g. župnika kot njihovega duševnega voditelja in učitelja. Nato je daroval ob obilni asistenci g. slavljence slovesno sv. mašo. Po daritvi Božji so se zbrali gostje, društveni člani in članice v novi dvorani društvenega doma. Dvorana je urejena jako praktično. Dovolj je prostorna in ima lep oder. Stolni kanonik veleč. g. Jos. Šiška je dvorano in v istem poslopju se nahajajočo mlekarno slovesno blagoslovil. Po blagoslovu je govoril v dvorani slavnostni govor g. Ivan Podlesnik iz Ljubljane. Zbrane je opozarjal na pomen društvenega doma ter naših organizacij sploh. Navduševal je v toplih besedah društvenike do edinosti in ljubezni ter do vztrajnega dela v prosep njihove organizacije ter popisoval vzorno organizatorično delo g. župnika Šiške. Govornik se je nato spominjal še vseh onih, ki so poleg gospoda župnika pripomogli, da se je izobraževalna organizacija na Rovih v kratkem času svojega obstanka tako lepo razvila. Zlasti je omenjal bratov Jeločnika Alberta in Frana, katerih prvi je kot tajnika duša društva, drugi pa neumorno in uspešno hodi poučevati teden za tednom petje in tamburanje. Čast takim mladeničem!

Ob 2. uri popoldne so se pele v župni cerkvi litanije. Po litanijah pa se je vršila v društveni dvorani veselica. Mešani tamburaški zbor g. Fr. Jeločnika udarjal izbrane komade s toliko dovršenostjo, da so se navzoči čudili, kako je bilo voditelju v kratkem času mogoče do tolike populnosti izvežbati zbor. Mogoče je, toda treba je tolike ljubezni in požrtvovalnosti do dela, kot ima oboje gosp. A. Jeločnik! Ljubka deklica je nato v društvenem imenu poklonila g. župniku lep šopek ter spregovorila v vezani besedi lepo voščilo, nakar je moški pevski zbor zapel krepko serenado. Za tem sporedom smo videli na novem odru nastopiti nove igralce. Društveniki so pod spretnim aranžiranjem g. Alberta Jeločnika predstavljali poučno tri-dejanko »Sinovo maščevanje«. Tudi s to predstavo so pokazali vrli mladeniči, da razumevajo društveno svojo nalogo popolnoma in da jih vodi skrbna in pogumna roka za društveno življenje. Dvorana je bila do zadnjega kotička napolnjena zabave in pouka željnega občinstva, ki je z navdušenjem odobravalo posamezne točke sporeda. Po predstavi se je razvila na vrtu zavednega župana g. Pirca prosta ljudska veselica, ki je privabila mnogo gostov. Udarjali so domači tamburaši in iz Mengša, v lepi večer pa se je glasila vesela pesem navdušene mladine. . . . Ločili smo se od prijaznih Rov z željo, da se skoro zopet vidimo na tako lep dan, kot je bil nedeljski.

Koroške novice.

k Krškega škofa sta obiskala v nedeljo popoldne nadškof goriški dr. Sedej in tržaški škof dr. Nagl. V ponedeljek sta se odpeljala krški in tržaški škof na planine, goriški nadškof dr. Sedej se je pa povrnil v Gorico.

k Celovško knezoškofijsko »Marijanišče« je imelo koncem drugega polletja 150 gojencev. Odličnjakov je bilo 30. Prošnje za sprejem se morajo vložiti do dne 10. avgusta.

k Italijanske vohune, več gospodov, ki so jih že enkrat izpustili, so zopet prišli in jih izročili št.-mohorskega okrajnemu glavarstvu. V gostilni so se vpisali za Tržačane. Prišli so iz Tridenta in imajo baže pri sebi obmejne fotografije.

k Prefekta v knezoškofijskem »Marijanišču« za šolsko leto 1907/08 sta postala semeniščna duhovnika Jožef Brunner in Sebastian Einetter.

k Poveljnik III. armadnega zbora podmaršal pl. Potiorek se je pripeljal 24. t. m. zvečer ob 7. uri z brzovlakom v Celovec, da se je udeležil pogreba fcm. Antona Pitreicha.

k Požara v Celovcu. Dne 24. t. m., ob 10. uri zvečer je gorelo podstrešje Moschnerjeve tvornice. Požar so zadušili v eni uri. — Dne 25. t. m. je pa gorelo v neki gostilni ob Vrbskem jezeru. Pogasili so požar domačini.

k Iz Drave so 21. t. m. potegnili pri Ločah truplo Fr. Pfeifferja, ki je utonil pri Bistrici.

k Pri pastoralni konferenci knežške dekanije, dne 23. t. m., se je dogladno, da se udeležuje dekan Francisci že 37. župnik Koller že 30 in gospod Hautlieb že 32 let te dekanjske konference.

k Cesarske vaje na Koroškem. Izšla so podrobna določila o cesarskih vajah na Koroškem. Dne 2. septembra začne poslovati cesarjevo glavno bivališče v Celovcu. Načelnik glavnih centrov je polkovnik Arz pl. Straussenburg, častnikarstvo je poverjeno majorju generalnega štaba Maksu pl. Hoenu. V cesarjevem glavnem bivališču bo stanoval tudi poveljnik prostovoljcev avtomobilistov princ Aleksander Solms-Braunfels. Glavno

bivališče vodstva vaj prične poslovati tudi 2. septembra v St. Vidu ob Glini. Tu bosta stanovala nadvojvoda Franc Ferdinand in načelnik generalnega štaba podmaršal Konrad pl. Hötzenendorff, nadalje veliko častnikov generalnega štaba, pet prostovoljcev avtomobilistov in pet motornih koles z vozovi. Razsodnika bosta poveljnik 8. armadnega zbora fcm. Czibulka in poveljnik 9. armadnega zbora fcm. pl. Koller, kakor tudi večje število generalov in drugih štabnih častnikov. Inozemski vojaški pooblaščenca se udeležijo vaj kot cesarjevi gostje. Vsaki pehotni diviziji se prideli brzbojavna patrulja in vsakemu armadnemu zboru telefonski oddelek. Vojaški zrakoplovni oddelek odpošlje na cesarske vaje 1. in 2. oddelek. Čete morajo gledati na to, da ne napravljajo na polju škode. Glavne vaje se vrše od 4. do 7. septembra ob cesarjevi navzočnosti. Kakor znano, se vaj udeležita 3. in 14. armadni zbor. Vaje bo vodil prestolonaslednik.

k Napad z nožem. Sodarskega pomočnika A. Verčnika je napadel nekdo ponoči v stanovanju in mu zadel pet ran z nožem. Napadalec, ki se je vthotapil v Verčnikovo stanovanje, je pobegnil.

k Nova poštna urada z brzbojavnim in telefoničnim prometom sta otvorjena na Otoku in v Ribnici.

k Monakovski romarski vlak se je peljal 18. t. m. ob drugi uri ponoči skozi Beljak v Palermo. Romarjev je bilo 550. Odpeljali so se v Trst, kjer se odpeljuje z ladjo v Palestino. Povrnejo se 6. avgusta.

k Prijeli so 17-letnega dninarja Valentina Korepa, ko je hotel prodati v Celovcu Hans Neumerjevo ukradeno kolo. Korep je v zvezi s svojim bratom od 19. junija ukradel pet koles. Oba Korepa so izročili koroškemu deželnemu sodišču.

k Gibanje »Proč od Rima« v Celovcu. Avgust Hribernig, ki je bil zapeljan dne 11. julija na nekem shodu, na katerem je govoril neki inozemski pastor in na katerem sta bila navzoča tudi deželni uradnik Viljem Egger in profesor dr. Angerer, da je odpadel od katoličanstva, se je zopet povrnil v katoličanstvo. — Iz katoliške cerkve je izstopil c. kr. poštni asistent Jožef Rainer.

Štajerske novice.

š Iz Gornjegrajskega okraja. »Slovenski Narod« je 139. št. uprav nesramno napadel za vse dobro vnetega in radi mirnega značaja v obče priljubljenega mozirskega kaplana Fr. Gosaka. Gospod kaplan se za dopise »Slov. Nar.« tako malo zmeni, kakor za lajanje priklenjenega psa. Dasiravno je imel dopisun kaj pozoren namen škodovati mu na ugledu pri ljudeh in očrnuti ga pri višjih, je dosegel ravno nasprotno. Le ker ljudje sami žele, da se cela stvar v javnosti osvetli in pokaže pasji značaj »Narodovega« dopisnika, nas je privedlo, da smo zapisali te vrstice. Pripomnimo pa, da se zanaprej ne bomo več držali pravila: »Molči in trpi«, temveč: »Šilo za ognjilo.« Materijala imamo dovolj, če bo kaj preveč zasmrdele — ni naša briga. Toda k stvari! Gospodu kaplanu se očita, da je agitiral za Robiča povsod — »zlorabljal celo prižnico«, ni storil svoje dolžnosti kot katehet in kot duhovnik. Na vsako teh očitaj — kratak odgovor. 1. Šola. Radi agitacije ni opustil šole. Dan pred volitvijo se je bahal g. P. v gostilni, da drugi dan mora priti kaplan v šolo. Izpolnil je željo; šel je, toda jutraj, a g. P. ga ni pustil v šolo. Kaplan se pa ne da komandirati g. P., da bi se ta po gostilnah stem bahal. Sicer pa g. P., naš kaplan ne spi v šoli, in kadar ima svojo uro ostane pri otrocih. In s tem se ločim od Vas g. P. — 2. Agitacija. Agitirati sme vsak — tudi kaplan, ker je državljani in volilec. Agitiral je v cerkvi le toliko kot njegov škof, ki je poslal v to svrhu pastirski list, Kaplan se je držal teh navodil. Rekel je: Dolžnost krščanskega volivca je voliti može, ki bodo zastopali krščanska načela. Slab duhovnik bi pa bil naš kaplan, ako ne bi bil zoper Narodno stranko, katere zastopniki so v besedi in dejanju pristni liberalci.

Narodna stranka razširja liberalizem — ta pa je najhujši nasprotnik katol. cerkve in največja nesreča za slovenski narod. Kdor ljubi cerkev in slovenski narod, se bode boril zoper liberalizem — to prostost si jemlje tudi gospod kaplan. 3. Očita se gospodu, da ni hotel iti previditi na smrt bolnega moža in je raditega moral to storiti sosedni župnik; po kaplanovi krivdi je umrlo neko dekle brez sv. zakramentov. To pa je najnesramnejša laž. Dokaz. Ko je šel gospod 1½ ure daleč na spoved, sta srečala človeka, ki je šel v Mozirje prosit za previdenje. Kako je mogel kaplan reči naj čaka — če pa je bil pri bolniku 1½ ure proč. Vrnivši se gospod kaplan domov, je bil pripravljen iti koj. Ko pa je od mežnarja zvedel, da se je dotični človek proti mežnarici izrazil, da pojde po gospoda v Šmihel, je gospod kaplan ostal doma, ker bi bilo čudno, ako bi 2 duhovnika prišla k enemu bolniku s sveto popotnico. — Bilo pa je tudi umestno, da je v tem slučaju previdel bolnika Šmihelski gospod župnik, ki ima polovico bliže, gospod kaplan pa je bil že utrujen in je bolehen. Kar se tiče deklice

— so že odgovorili njeni starši v »Slov. Gosp. Vsa krivda zadene nje same. Prišli so prepozno! Gospod kaplan je prosil dekletinega očeta, naj gre prej prosit gospoda župnika, ker ima sam 11. opravilo in bi se rad še malo pripravil; če bi gospod župnik ne mogel, pojde koj sam. Gospod župnik je šel takoj, a komaj je prišel konec trga, je že prišla vest, da je deklica umrla. Dekle je bilo tedaj že mrtvo — ko je oče govoril z gospodom kaplanom.

š Mariborski nemški pesnik Otokar Kernstock je praznovan 25. t. m. svojo 60-letnico.

š Novo poslopje mariborskega učiteljskega je dodelano in se otvori 15. septembra. V koroškem predmestju, na nekdanjem malem vojaškem vežbališču so spravili pod streho dvonadstropno ljudskošolsko poslopje.

š Samoumro pogrešanega pešca Sekolla. Dne 24. t. m. se je povrnil pobežli pešec 47. pešpolka nazaj v Maribor in se javil v vojašnici in obenem naznanil, da je bolan, a zdravnik mu ni verjel in je moral na vajo, kjer se je pa odstranil ob ¾ na 11 od svoje čete, ne da bi ga bili opazili. Sekoll se je nato ustrelil. Mrliča je našel šele proti večeru neki orožnik, po drugih poročilih pa profesor dr. Haid. Nekateri trde, da se je usmrtil zaradi nesrečne ljubezni, drugi pa, ker se je bal kazni, ker ga ni bilo tri dni v vojašnici.

š Sprejemni izpit za mariborsko gimnazijo je izdelala Slavka, hčerka g. dr. Pipuša.

š Dva posebna vlaka v Marjino Celje se odpeljeta 4. avgusta iz Maribora.

š Krava ustavila vlak. Na ljubomerski železnici bi se bila lahko pripetila 23. t. m. velika nesreča. Lokomotiva je prišla neko kravo, ki je bila na progi, in jo je vlekla seboj. Strojevodja je to opazil in ustavil vlak. Krava se je nato oprostila in strašno rjovela. Kravino mukanje je splašilo tudi vole, ki so orali. Druge nesreče ni bilo.

š Povišanje v davčni službi. Davkarji so postali davčni kontrolorji Rupert Brovet, Jožef Mikula, Franc Ottenschläger, Jakob Tobias in davčni oficial Karol Wessely, davčni kontrolor Emil Siegel je povišan v IX. činovni razred, oficial je postal adjunkt Franc Zistler, kontrolorja sta postala adjunkta Avg. Mayer in Oton Stepic, oficiali so postali adjunkti Leo Posch, Franc Kankowsky in Ladislav Jerše, davčni adjunkt Alojz Freund je postal kontrolor in adjunkt Andrej Cizl oficial v X. činovnem razredu.

š Nagle smrti je umrl v Gradcu 24. t. m. frančiškanski provincial o. Martin Lutz. Prejšnji dan je še vodil kapitel. Drugo jutro so ga našli že mrtvega v sobi.

š Zahvala. Premisljivosti gospod knez in škof Mihael je blagovolil ubožcem tepanjske občine nakloniti velikodušni dar v znesku 100 K, na čemur se izreka najiskrenejša in najposlušljivejša zahvala. Bog plačaj! — Županstvo v Tepanjah, dne 17. junija 1907. — Župan: Ign. Podkubšek.

š Zlato mašo obhajata dne 26. t. m. v Brucku ob Muri infilirani prost Franc Ser. Weinberger in župnik Fr. Kolbinger. Oba je posvetil v mašnika sekovski knezoškof Otokar grof Attems dne 26. julija 1857.

š Zaradi noža. Ker je sunil z nožem v hrbet dne 28. aprila t. l. lovski paznik Franc Turk iz St. Pavla v Savinjski dolini Franca Ločičnika, so mu prisodili v Celju šesttedensko težko ječo.

š Ker je povozil 3. majnika v Celju slabomnega Jožefa Supanza, so prisodili Antonu Okornu tritedenski zapor.

š Sale ni razumel. Dne 22. t. m. je bil ples v celjski gostilni »Pri lastovki«. Plesalca Grobelnik in Goltshmann sta predstavljala za šalo tepež. Delavcu Možini pa to ni bilo znano in je pričel navidezna pretepača miriti. Grobelnika je pa to vmešavanje tako razjarilo, da je zadel Možini več ran z nožem. Grobelnika so paprli.

š Vsled zastrupljenja krvi umrl. Iz De donje pri Radgoni. Umrl je tukaj 17. t. m. Francek Košar, vrli šolar 4. razreda, prav žalostne smrti. Zbodel se je pred tednom na rjavem žrelblju in vsled zastrupljenja krvi ga je popadel krč; vklub zdravnikov pomoči je kmalu bilo končano mlado nadepolno življenje. Ta slučaj je novi dokaz, kako nevarne so rane vsled rjavega železa.

š Umrl je v Radgoni dne 19. t. m. č. g. Franc S. Lorenčič, duhovni svetovalec, zlato-mašnik, vpokojeni župnik od Male Nedelje.

Znanstvo in umetnost.

* Avstrijski zakoni. Odjemalcem znanega v treh zvezkih izšlega dela »Das österreichische Recht« naznanjamo, da izide v kratkem že pričakovani »Supplementband«, ki bo obsegal vsa najnovejša postavna določila. Vezan zvezek bo oddajala »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani kupcem prvih treh zvezkov po izjemni ceni 10 K. Želeti pa je, da se isti kar najhitreje oglašje, ker je izjemna cena le določen čas v veljavi. Vazne spremembe v avstrijski zakonodaji so prisilile izdajatelja, dr. E. Friedmanna, da je priredil še omenjeni supplementni zvezek, ki bo, v zvezi s prvotnim delom, ustrezal najširšim zahtevam.

* Celestin Medović: Poroka Zvonimira in Jelene. Hrvaški slikar Medović dovršuje te dni sliko, ki predstavlja poroko hrvaškega kralja Zvonimira z Jeleno. Medović je imeniten zgodovinski slikar, ki je staro hrvaško zgodovino že proslavil v več efektnih slikah. Spominjamo n. pr. na »Dolazak Hrvata«, »Drugi splitski sabor« itd. Medović izvrstno pogodi prepozno nastope v blestečih ornatih. Na najnovejši sliki se vidi cerkev bizantinskega zloga z

pisanimi mozaiki. Kralj Zvonimir stopa iz polteme in deva na roko prstane Jeleni. Hrvatska vlada je že kupila sliko za 6000 K. Medović je tudi portretist. Naslikal je Pija X., zdaj slika portret bivšega sekcijskega načelnika Badaja in soproge ter portret nadškofa Posilovića.

* **Splitški slikar Virgil M. Dinčić** je otvoril v dvorani Hrvatske čitaonice v Zadru svoje slike.

Iz slovanskega sveta.

sl **Husovo** čaščenje v Pragi izkoriščajo pravoslavni, da bi liberalne Čehje pritegnili v rusko pravoslavno cerkev. Proglašajo Husa za svetnika, in pravoslavni duhovnik Ryžkov v Pragi se je obrnil do Svetega sinoda v Peterburgu, naj proglašijo Husa formalno za svetnika pravoslavne cerkve. Sveti sinod je pač čutil, da je Husov nauk kaj malo podoben nauku grške iztočne cerkve, in je odgovoril, da svetnika on ne more narediti iz Husa, ampak samo Bog, če ga proslavi s čudeži. O čudežih Husovih pa tudi najliberalnejši Husiti nič ne ve. Obletnico Husovo so praznovali v Pragi s slovesno mašo z dušnico, in v »Novem Vremenu« se pritožuje dopisnik Prokofjev nad katoliško cerkvijo, zakaj tudi ona ne mašuje za dušo svetega Husa. Če je Hus svetnik, čemu moliti za njegovo dušo? Pravoslavni je v Pragi 350, med njimi večina z Balkana; češki starokatoličani so po bankrotu svoje cerkve tudi postali pravoslavni.

sl **Proti Poljakom.** Nemška vlada je prepovedala za dve leti razpečavati v Nemčiji poljski list »Słowo Polskie«.

sl **Nov srbski list.** »Srbski Glasnik« je začel izhajati v Pakracu.

sl **Na mostarski gimnaziji** je bilo preteklo šolsko leto 80 Srbov pravoslavni, 71 katoličanov, 49 mohamedancev, 2 grška katoličana, 1 protestant in 10 Židov. Izmed 21 profesorjev je bilo 17 tujcev.

Prodajalka

se sprejme.

Pismene ponudbe pod „**Kavcija 300**“
1656 na upravnishvo tega lista. 3-2

Učenka

se sprejme takoj v trgovino z manufakturnim in špecerijskim blagom; prednost ima z dobrim šolskim spricevalom v računstvu in pisavi, stara od 14—16 let. 1643 3-3

LUKA BRUS, trgovec v Spod. Idriji.

IVAN KREGAR
pasar in izdelovatelj cerkvenega
.. .. orodja in posode

se priporoča velečast. cerkvenim predstojništvom v obilna naročila ter si usoja naznaniti, da se nahaja njegova

delavnica
odslej na
Elizabetni cesti
blizu samostana oo. Jezuitov in nasproti Jožefinuma. 555 3

Proda se 1642 3-3

hiša z vrtom
na Karolinski cesti št. 20 v Ljubljani.

949 80 se dobé le pri
SINGER Ko.
akc. družba za šivalne stroje
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.
Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom „izvirni Singerce“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki „izvirni Singerjevi stroji“ k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kakšnega poročstva, niti doposlati posamičnih delov.

Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana - - - Starl trg šte. 10

Priporoču svojo trgovino s klobuki in čevlji
Velika zaloga
Solidno blago
Zmerne cene

V najem se dá stara, občeznana
GOSTILNA
v Zdenski vasi, p. Videm. Dobro polje, katera se nahaja tik glavne dolenske ceste. Hiša je zelo pripravna tudi za prodajalno, ter je pravica za trgovino z mešanim blagom že dobljena. Zraven je velik hlev in vodnjak, ter zelo velik prostor okrog hiše. Več pove **Fani Tavželj, p. Nova vas pri Rakeku.** 1641 6 3

Razpis službe primarija.

Na medicinskem oddelku deželne bolnice v Ljubljani je izpraznjena služba primarija, s katero je združena letna plača 2400 K, ter pravica do 6 v pokojnino vštvenih petletnic po 200 K. Poleg tega uživa primarij aktivitetno doklado 500 K in 10% draginjsko doklado od temeljne plače. Prosilci za to službo morajo biti doktorji vsega zdravilstva ter imajo dokazati posebno vsposobljenost za samostojno vodstvo medicinskega oddelka.

S krstnim listom, z diplomo o doktoratu, z izpričevali o dozdanji zdravniški delavnosti in specijalni strokovni vsposobljenosti ter z dokazili o znanju slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisanju podprte prošnje je predložiti

do 26. avgusta 1907.

podpisanemu deželnemu odboru.

1596 3-3

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, 12. julija 1907.

Pri neki prvovrstni, dobro vpeljeni avstr. zavarov. družbi za vse stroke

sprejmeta se takoj
dva potovalna uradnika

s stalno plačo in drugimi dohodki. Ponudbe na upravnishvo pod šifro „Potovalec“. 1657 1-2

Izprašan 1651 3 2

strojnik

oženjen, **se takoj sprejme** za večjo žago na Dolenjskem. — Pojasnila daje tovarna za stroje G. TÖNNIES, Ljubljana.

Razpis.

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu z dveletnim slovenskim poukom je oddati

pet deželnih ustanov,

za prihodnje šolsko leto 1907/1908 (oziroma tudi za l. 1908/1909), ki se začne dne 3. novembra t. l.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi **kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov**, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja ter so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost gre tistim mladeničem, ki ostanejo, dovršivši šolo na Grmu, gotovo na svojem domu in se bodo pečali s kmetijstvom, vinarstvom in sadjarstvom.

Učenci z ustanovami imajo hrano, stanovanje in pouk v šolskem zavodu **brezplačno**. Obleko, životno perilo, obuvalo in šolske potrebščine pa si morajo sami preskrbovati.

V šolo se sprejmejo tudi **plačujoči** in **zunanji** učenci.

Plačujoči učenci plačujejo za hrano po 80 h na dan in po 40 K šolnine na leto ter stanujejo brezplačno v zavodu. Vse druge potrebščine si morajo sami preskrbovati.

zunanji učenci (eksternisti) stanujejo zunaj zavoda in plačujejo po 40 K šolnine na leto.

Vsi učenci imajo uniformo, ki si jo morajo sami plačati.

Hrano je vplačevati vnaprej v mesečnih obrokih, šolnino pa tudi vnaprej v dveh letnih obrokih.

Prošnje, svojeročno pisane in kolkovane s kolkom za 1 K, je poslati

do 5. septembra t. l.

vodstvu kranjske kmet. šole na Grmu pri Novem mestu.

Vsaki prošnji je priložiti **rojstni list, spricevalo o dovršeni ljudski ali kaki višji šoli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in spricevalo županstva in župnega urada o lepem vedeju prosilčevem.**

Prošnji za sprejem proti plačilu je pridejati **obvezno pismo** (reverz) starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Vsak prosilec mora delati sprejemno izkušnjo iz slovenskega jezika in iz priprostega računstva. Od uspeha te izkušnje je odvisen sprejem v šolo.

Kedaj bo delati sprejemno izkušnjo, naznani vodstvo vsakemu prosilcu posebej.

Učenci, ki dovrše šolo z dobrim uspehom, imajo pri vojaščini pogojno pravico do samo dveletne prezentne službe. Ako namreč zadoste svojim vojaškim dolžnostim prvi dve leti brez graje ter dokažejo, da bodo po izstopu iz prezentne službe kmetovali na svojem ali svojih staršev domu, smejo na podstavi odredbe c. kr. vojnega ministerstva z dne 22. julija l. 1895, šte. 4643, prositi proti koncu drugega vojaškega leta, da se jim odpusti tretje službeno leto.

1646 2-1

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 18. julija 1907.

1641 2

CVIČEK

bel in svetlo rdeč po 25—27 kr. l. ima naprodaj vinska zadruga v Leskovcu pri Krškem, postaja Videm-Krško.

Podružnica
! v Spljetu. !

Delniška glavnica:
! K 2.000.000. !

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 : : :

obrestuje

vloge na knjižice in v tekočem računu od dne vloge do 4 1/2 %
dne vzdiga po

Rentni davek plača banka sama.

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev snuječe se **»Hotelske družbe z omenjeno zavazo Triglav«** po kron 500—, 1.000—, 5.000— in 10.000—.

Podružnica
! v Celovcu. !

Rezervni fond:
! K 200.000. !